V.E.

COLLEZ. ROM.
18
4 A
43
BIBL. V.E.

¶ Indulgentie eccleſiaꝝ vrbis Rome.

IN iſto opuſculo dicit̃ quomodo Ro
mulus ⁊ Remus nati ſunt ⁊ educati
Et poſtea Romulus factus eſt pri
mus Rex Romanoꝝ ⁊ conditoꝛ Ro
mane vꝛbis. Quomodo ⁊ q̃diu ipe ⁊ ſucceſſo
res ſui rexerunt. Et etiã de Imperatoꝛibus Ro
mani Imperij qualiter imperauerunt: a primo
Julio Ceſare vſq; ad tempus Conſtantini m
gni Imperatoꝛis. Quomodo Conſtantinus
lepꝛa eſt curatus; ⁊ a beato Silueſtro baptiza
tus. Quomodo ſanctus Conſtantinus eccleſi
Romanam dotauit: beato Silueſtro omnibuſq;
ſuis ſucceſſoꝛibus Romanis pontificibus tot
Italiam; omnes pꝛouincias occidentales: regio
nes; loca; ciuitates; ⁊ inſulas que circa Italiam
ſunt pio affectu dedit. De indulgentijs omniũ
Eccleſiaꝝ ⁊ reliquijs que Rome exiſtunt. De
ſtationibus in eiſdẽ eccleſiis per circulũ anni ⁊c.

Roma ciuitas ſancta caput mundi. Anno poſt euerſionis troiane.cccc. ⁊ v. mūdi vero.m.cccc. ⁊ l. Romulus ⁊ remus ex matre Jlia rhea Siluia nati ſunt. Romulus eſto dicat Seruius: Romū appellatū fuiſſe: ⁊ pro Romo Romulū blādimēti cauſa: deiñ gaudēt eni dīminutiuo blāditie. Sed q: Liuius florus ⁊ omnes hiſtorici ipm

ſcribūt Romulū: ideo oēs ſequūt. Et Romulus
inq̃ʒ Jlia rhea Siluia matre genitus: ex patre
ſeu credito ſe ficto: cū verius credatur ſacerdos
Martis. Sed vt honeſtior eſſet culpa dixerunt
Romani principē ſuū ex deo Marte genitū: q̄d
tam patienti animo tulere gētes q̃ʒ equo animo
Romanoꝝ imperium paſſe ſunt: fuit primus rex
ꝛ cōditor vrbis Romane. Sed vtrū potuerat fi
lius Martis eſſe/ponit eodē li. Vir. Enei. ꝛ li.
de anima. c. lv. ꝛ li. de angel'. c. xix. Hic primū lu-
cem attigerit: teſte Liuio prīo ab vrbe: cū quo
cōueniunt oēs hiſtorici ſeuitiam Amulij patris.
atq̃ʒ Albanoꝝ regis exptus eſt: a quo vna cum
fratre Remo iuſſus eſt in Tyberim mergi. Sed
ſtagnātibus ſecus ripā vadis abiectos infantes
decreſcēs aqua velut ſcelus refugerūt: reliquit
in ſicco. Re. in li. aq. dul. c. rumor: de quo dixit
Oui. in. ij. faſt. Hec vbi cognouit contemptator
amulius equi. Amne iubet mergi gemīos ſcelus
vnda refugit. Jn ſicco pueri deſtituunt humo.
Tūc picus auis martia primū. Tātiſp infantes
aliud. Deiñ lupa ſitiens ad boꝝ vagatū tracta.
mutato curſu vberibus ſuis aluit: dicente Oui.
preallega. ij. li. Lacte quiuis infantes neſcit cre-

niſſe ſermo: Et picũ expoſitis ſepe tuliſſe cibos.
Hanc lupam volunt: aliqui verã aliqui fictam.
Utraqꝫ eñi fama eſt ꝙ fuerit ficta mõſtrat Eu-
tropius dicens in li. pꝛio. Verũ paruulos ꝓpe
ripã Tyberis expoſitos Fauſtulus regij armen
ti paſtoꝛ ad Acbã Laurentiã vxoꝛẽ ſuã detulit
que ob rapacitatẽ coꝛpis queſtuoſi: lupa a vici-
nis appellabat̃. Unde vſqꝫ ad noſtra tẽpoꝛa me
retricũ cellule lupanaria nũcupatur. Ad huius
verificationẽ Lactantius in i. diui. iuſti. adducit
exemplũ dicens. Romani ab Athenïẽſibus mu
tuati ſunt exemplũ apud quos cũ meretrix Ty
rannũ occidiſſet/ Lena nomine: quia nefas erat
ſimulachꝛũ meretricis in templo poni: animalis
effigiem poſuerunt: cuius nomine ipa gerebatur
Jtaqꝫ vt illi ex noïe: ſic iſti ex pꝛofeſſione monu-
menta fecerunt. Qꝺ fuerit iſta lupa clare ponit
Lucius floꝛus in li. pꝛimo. ꝛ Plinius de viris
illuſtri. Sed clarius ponit Lucius floꝛus in li. i.
ſui epi. Et Liuius dicẽs in pꝛimo ab vꝛbe. Te-
net fama cũ fluitantem alueũ quo expoſiti erant
pueri in ſicco aqua deſtituiſſet: lupã ſitientem ex
montibus qui circa ſunt ad puerilem vagitũ cur
ſum flexiſſe. Eãqꝫ infantibus adeo mite ꝑbuiſſe

mãmas:vt etiã ipos lingua lamberet·Hos repe riens Faustulus magiſter regij pecoris Acbe Laurentie vxori educandos dedit·Sunt ⁊ qui eam vulgato corpore inter paſtores lupam ag⸗ nominatam credãt·Hec Liuius confirmat:hoc habitus ipſius que fuit Lupe orniza Joue mu⸗ tuatus exemplũ· Qui vos eſt almanther capre nutricis ſue pelle· De quo dixit Vir· in primo Enei· Donec regina ſacerdos marte grauis gẽ mã partu dabit Jlia prolem· Jnde lupus inde lupe fuluo nutricis tegmine letus· Romulus ex cipiat gentem ⁊ mauortia condet·Menia roma noſq; ſuo de nomiue dicet· Auguſtinus autem in·xviij·de ciuitate dei·⁊ Plinius i·viij·hiſtorie naturalis monſtrauit vtrunq; fuiſſe poſſibile·Et concludit vterq; poſtq̃ ſingulus hiſtoricus con uenit cũ Liuio; q̃q̃ ſi eis infantibus per quos tanta ciuitas condẽda fuerat de aqua diuinitus liberatis; per lactantem feram deus voluit ſub⸗ uenire;quod mirum eſt· Jtem Romulus centũ ex Senatoribus delegit; quoꝝ conſilio omnia agerentur;vt habetur in cronica impatoꝝ Leo nardi Aretini li·primo romane hiſtorie· Quos Senatores ꝓpter ſenectutem patris ad ſimilitu

dinē Curie nominauit· Mille etiā pugnatores
delegit: quos a numero Milites appellauit·
Rexit annis·xxxviij·poſtea fulmine perijt· Ha-
betur etiam in cronica romanoꝝ Imperatoꝝ·
Mater iſtoꝝ geminoꝝ videlicet Romuli ꝛ Re
mi viua(ſcd̃m legem)defoſſa: ꝛ pueros in Ty
berim demergi iuſſit ꝛc̄:

Succeſſor primus romuli Pompilius p̄
Nume ſecūdi romanoꝝ regis ponit eodē
li·Vir·c·Numa·Pōpiliꝰ.rome tribunus plebis

Succeſſor Pōpilij Tullius hoſtilius qui
rexit annis·xxij·qui nepos iſtius Hoſtilij
qui ſub Romulo bello cecidit: ſtrēnue aduerſus
Sabinos pugnās: prout ſcripſit eodē li· Vir·c·
Romulus· Cui memoria ꝛ ſui virtutis titulus
fuit Rome tertius rex creatus· Illo quidē tpe
quo Manaſſes regnabat in Hieruſalem· Item
primus qui purpura ꝛ faſtibus vſus eſt·

Succeſſor Tullij hoſtilij Ancus: rexit An-
nis·xliiii·potēter: q ius feriale cōdidit prio
morē inducendi bella·re·eod li·c·Ancus martiꝰ

Succeſſor Anci Priſcus tarquinus: q rexit
ānis·xxxviii·qui a plinio in li·de·vi·ill·ꝯno
tat·Tarquinus priſcus a romulo rex romanoꝝ

v·demorati exulis Corinthi filius: quē regē fre
quēter hiſtorici Lucbomonē dicūt: multa opa
tus eſt·inchoauit edificare Capitoliū: vt habet
in cronica Romanoꝝ imperatoꝝ li· primo

Successor Priſci tarquini/ Seruius Tullius qui rexit Annis·xliiij·Et inter omnes primus qui Cenſus excogitauit·

Successor Seruij tullij/ Tarquinus ſuperbus qui rexit annis·xxx·qui ab hiſtoricis cōnotatur Lucius tarquinus ob mores cognomento ſuperbus:fuit prenotati Tarquini filius: ex vxore Canoquile:ꝑut ſcripſit eodē li·Vir·c· Seruius tullius·Hic teſte Eutropio li·i·primus excogitauit vincula: fuſtes: carceres: cōpedes: cathenas:⁊ exilia·ꝑut dicit eodē li·Vir·c·Seruius tullius·vbi de ipſius principio cū fuit Rex vij·Romanoꝝ·Hinc cōſules cepere pro vno rege dn̄o: hac cauſa creati ſunt: vt ſi vnus malus eſſe voluiſſet:alter eam habens poteſtatē ſimilē cohereret:⁊ placuit ne imperium longius haberent:ne ꝓpter diuturnitatē poteſtatis inſolentiores redderentur: ſed Ciuiles ſemper eſſent qui poſt annū ſcirent ſe eſſe priuaturos·De quoꝝ claritate habetur plene in cronica romanoꝝ im-

peratoꝝ Aretini· ⁊ in lib· vij· Romanī hiſtorie·

IUlius ceſar primus impator Alexandriā venit; cui Pileus rex inſidias parabat; quare a Ceſare bello victus a Nilo periit: vt patet vbi agitur de Ceſare primo· Ceſar ergo petitus Egypto/ Cleopatre regnū dedit: ⁊ ipſe primus accepit ſingulare imperiū Romanoꝝ: a quo omnes Romani principes Romanoꝝ Ceſares appellati ſunt· Sed cōiurantibus in eum·lx·vel amplius Senatoribus in curia·xxxiij·vulneribus ꝑcuſſus occubuit· Re·vbi agit̄ ō ceſare pri·impe·

OCtauianus Auguſtus imperator·ij·a quo oēs Romanoꝝ reges dicuntur auguſti; regnauit ānis·lvi·⁊ mēſes vi· Deficiēte aūt princi patu pōtificū ī iudea·Herodes anticipatri Aſcolanice ⁊ matris arabice filius; a romāis iudeoꝝ pricipatū accepit quē tenuit annis·xxxvi· Et ne ignobilis ⁊ ſanguie iudeoꝝ argueret̄ extraneus cōbuſſit libros oēs quibus cōtinebat̄ nobilitas iudeoꝝ· Inſup ⁊ ſuā ſobolē vt regio ſanguini cō miſceretur; abdicata de fide feia hieroſolimitana qua priuatus; vxorē accepat· Nā ex eo filio Anticipatre ſibi Maximiano ſociauit filiā Alexādri Ariſtoboli; nepotemq; fratris Hircan; qui ante

fuit rex Judeoꝝ. Hec Herodi genuit. v. filios quoꝝ duos Alexandrum ⁊ Ariſtobolū occidit ip̄e in Samaria. Nec ſecit diuturnā morā . quin matrem illoꝝ qua nil carius habuerit occiderit. regre. li. Vir. vbi agitur de Herode Aſcalonita hoc tempore; quia Marcus Antonius qui tenebat Aſiam ⁊ orientem repudiauerat ſororem Auguſti: Cleopatrāq3 duxerat in vxorem; inter Antoniū Cleopatrā ⁊ Auguſtū ortum eſt bellū Sed fugati apud Leuchas Antonius ⁊ Cleopatra ſeipſos occiderunt. Et ſic terminatum eſt regnum Egyptioꝝ quod a primo Ptolomeo Lagi filio vſq3 ad Cleopatrā ſtetit. ccxcv. ānis anno Ceſaris auguſti. xl. A morte vero Cleopatre ⁊ Antonij qn̄ Egyptus in prouinciam verſa eſt anno. xxxvij. ⁊ ab vrbe condita anno. ccclij. quo per vniuerſum orbem pax firmiſſima ordinatione dei ab Auguſto firmata fuerat; dn̄s noſter Jeſus xp̄s filius dei etatem mundi ſexto ſuo conſecrauit aduentu. Jtem diebus Octauiani auguſti tranſtyberim de taberna meritoria fons olei de terra exundauit; ac per totū diem largiſſimo riuo fluxit; ſignificās ex gentibus xp̄i gratiā Tūc etiā circulus ad celeſtis ſpecié arcus circa

Solem apparuit: vt habet in cronica romanoꝝ Impatoꝝ Leonardi Aretini libro·vij·anno imperij Auguſti·xliiij·Herodes morbo inaudito: ⁊ ſcatentibus toto corpore vermibus/digne moritur·require libro Virg·de Herode Aſcolanita agitur· Sed Archelaus eius filius ab Auguſto ſubſtitutus regnauit annis nouem vſqȝ ad Auguſti finem·

TIberius pinguis ꝓuignus Auguſti filius impator·iij·qui impauit anni·xxiij· regre li· Vir·cap·Tyberius· Anno vero·xij· imperij ſui Pilatus iudex ꝓcurator ab eodē dirigitur āno· xviij·imperij Tyberij dñs nr̄ Jeſus xp̄s ſua paſſione redemit mundū Anno etatis ſue·xxxiij·⁊ eo magis ꝙ ei vita propagata eſt ab·viij·kalen̄· April· quo die ꝯceptus eſt in virginis vtero de ſpiritu ſancto: vt narrat Platina in vita pontificum: vbi ſcribit ad Sixtum·iiij· Cuius etiā temporibus facies ⁊ vultus ſanctus noſtri redēptoris a ſancta Veronica per mare de Hieruſalem romam portata ⁊ adducta· Qua viſa Tyberius mox a morbo liberatus eſt·

GAius cognomēto Callicula impator·viij rome impauit ānis·iiij·mēſibus·x·diebus

viij. Anno dñi. xxxviij. Hic Herodes Agrippa amicũ ſuũ liberauit a vinculis: ꝛ fecit cum Judee Regem: vbi regnauit annis. vij. vſqꝫ ad. iiij. annũ Claudij. Quo quidem percuſſo ab angelo: ſucceſſit in regnum eius Agrippa: vbi manſit annis. xxvij. vſqꝫ ad exterminiũ Judeoꝝ. Herodes autem Tetrarcha petens amiciciã Gaij. cogente Herodiade Romã venit. Sed accuſatus ab Agrippa: Tetrarchám perdidit. Fugiens ergo cum Herodiade/Hiſpaniam petijt. Pilatus qui ſententiam dãnationis dixerat: tantis anguſtijs a Gaio percuſſus/ ꝙ carceratus ſe ſua manu peremerit. Gaius autem ſeuiens in Judeos ſancta eoꝝ loca idoloꝝ / ſordibus prophanauit. His temporibus Matheus in Judea predicãs Euangelium ſcripſit.

CLaudius impator. v. cepit impare Anno dñi. xx. ꝛ impauit annis. xiij. menſibus. vij. ꝛ diebus. xxviij. His tẽporibus Petrus cũ prio fundaſſet eccliam Antiochenã/Romã venit: tenuit cathedram Epiſcopalẽ annis. xxv. vſqꝫ ad vltimũ Neronis annũ. Re. li. Vir. vbi agitur de Petro aplõ. Marcus euãgeliũ Rome ſcripſerat Petro eũ mittente. iiij. anno Claudij predi-

ſbat in Egypto· Re· li· vij· vbi agiṫ de Marco
euangeliſta· Eodem anno fames grauiſſima: cu
ius Lucas meminit/facta eſt·

Nero Jmpator· vi· impare cepit Anno dñi
lviij· ꝛ impauit annis· xiij· mēſibus· vij· die
bus· xxviij· Huius· ij· anno Feſtus iudee ꝓcura
toꝛ ſucceſſit Felici· a quo Paulus aplꝰ Ro-
me vinctus per bienniū ſtetit in cuſtodia libera·
Poſt hoc nondum rabido ſeuiente Nerone di
mittitur ad pꝛedicandū· Re· li· Uir· vbi agiṫ de
Paulo aplo· ꝛ· c· Nero· Jacobus frater dñi cū
xxx· annis rexiſſet eccleſiā· vij· anno Neroīs cir-
ca annos dñi· lxv· a Judeis lapidatus ꝛc· Albi-
nus ſucceſſit in magiſtratu iudee· Albinus autē
floꝛus: cuius luxuriā ꝛ auaritiā ceteraqꝫ flagitia
nō ferentes Judei: cōtra Romanos rebellarūt:
aduerſum quos Veſpaſianus· M· militie pluri
mas vꝛbes iudee cepit· Jnterim Nero pꝛimus
xpianos ꝑſequitur: inter quos Petrum apo-
ſtolum ꝛ Paulum gladio occidit·

Galba impatoꝛ· vij· ꝑut ſcribiṫ in cro· mar·
āno dñi· lxxi· ꝛ impauit mēſes· vij· in hiber
nia· Vitellus in Germāia· Otto tenēs īpiū ro· p
annū; ſeſe īterfecerūt· Re· li· Uir· vbi d iſtis agiṫ

Veſpaſianus imperator·viij·imperauit an
nis·ix·menſibus·ij·diebus·xij·Cū cepiſſet
imperare prout ſcribitur in Cronica mar·Anno
dñi·lxxvij· Hic apud Judeam Imꝑator exerci-
tus nominatus:bellū filio ſuo Tito cōmendans
Romā venit:qui Anno ſecūdo Judeoꝝ regnū
ſubuertit:templūq; Solis ſtrauit poſt annos pri
me ſue conſtructionis·cclxxxix· Re·li· Vir· vbi
agitur de Tito Veſpaſiano filio · Cōſumatum
eſt bellū anno·iiij·duobus quidē Nerone viuen
te:⁊ duobus alijs poſtea·

Titus Veſpaſiani filius imperator·ix·cepit
imperare Anno dñi·lxxxij· ⁊ imperauit an
nis duobus:menſibus tribus· Vir quidem mi-
rabilis omniū virtutum genere habundans : vt
amor ⁊ delitie humani generis diceretur·

Domicianus frater Titi iunior Imperator
x·cepit imperare:prout ſcribiť in Cronica
mar·Anno dñi·lxxxv·⁊ impauit annis·xv·mēſi-
bus·v·Hic ſecundus poſt Neronē xpianos pro
ſequitur:ſub quo Joannes euangeliſta ⁊ apl̄us
in Pathmos inſulam relegatus cū eū miſiſſet
in doliū feruentiſſimi olei ſine vllo cruciatu vel
pena·Re·li·Virg·c·Domitianus·

N Erua impator·xi·impauit anno vno: mēſi
bus quatuor: ꝛ dieb⁹·viij · Hic ſuo edicto
cunctos qui a Domitiano exulauerant reuoca-
uit: quare Joannes aplus ab exilio liberatus re
dijt Epheſum: ꝛ per eius abſentiā vidit ab here
ticis concuſſam fuiſſe fidem hanc deſcriptam in
euangelio ſtabiliuit·

T Raianus impator·xij·cepit imperare anno
dñi·c·ꝛ impauit ānis·ix·menſ·vi·ꝛ diebus
xv·Re·li·Vir·c·Traianus· Huius tpe apoſto-
lus Joannes·lxvi·anno poſt paſſionem dñi: eta
tis autē ſue·xciiij·Epheſi placida morte quieuit·
Plinius ſecūdus orator ꝛ hiſtoricus īmenſus
habetur pantheon Rome qđ Domicianus fe-
cerat: fulmine cōcrematur: cui nomen inde datū
eſt qꝛ omniū ſit ipa domus habitaculum·

A drianus traiani filius ipator·xiij·ipauit an-
nis·xxi·cum impare cepiſſet circa annū dñi
cxxix·Hic iudeos rebelles domauit: ꝛ introeun-
do hieroſolimā licentia ablata quam ipm in opti
mū ſtatū muroꝝ extructione repare: Heliam de
ſuo noie repare pcepit·re·li·Vir·c·Adrianus·

A Ntonius cognomento pius ipator·xiiij·cū
filio ſuo Aurelio ꝛ Lucio circa annos dñi

a iudeis cepit impare ꝛ imperauit annis · xxij · ꝛ iiij · menſibus · Hoc tēpoꝛe Policarpus veniens Romā: multos ab heretica labe cōpeſcuit · Re· lib · Virg · c · Policarpus ·

Marcus Antonius verus Impatoꝛ · xv · cū Lucio Aurelio ꝯmodo cepit impare anno dñi · clxij · ꝛ impauit annis · xix · ꝛ menſibus · ij · Hoc tpe Policarpus in Aſia martirizatus eſt ·

Commodus Antonij veri filius Impatoꝛ xvi · poſt patrem impare cepit circa annos dñi · clxxxiiij · ꝛ imperauit annis · xiij · ꝛ hic dictus Cōmodus ob ſua facinoꝛa in domo veſtali ſtrā gulatus interijt cum tanta execratione omnium vt hoſtis humani generis diceretur ·

Helius ptinax Impatoꝛ · xvij · cepit impare circa Annos dñi · cxciiij · ꝛ imperauit mēſi bus · vi · Hic ſcelere Juliani iuriſperiti occidit in palatio oꝛta ſeditione inter pꝛetoꝛianos milites ·

Seuerus pertinax Imperatoꝛ · xviij · imperauit Annis · xvij · cū imperare cepiſſet Anno dñi · cxcv · Hoc tempoꝛe Leonides pater Oꝛi genis martyrio coꝛonatur ·

Antonius ta: talla Seueri filius Impatoꝛ xix · imperauit annis · vij ·

MArtinus impator·xx· impauit anno vno cum impare cepiſſet Anno dñi·ccxix· cū vultu militari cum filio ſuo occiſus eſt.

MArcus aurelius Antonius impator·xxi· impauit annis·iiii·cū cepiſſet impare āno dñi·ccxx·Huius tpe in Paleſtinā vrbs Nicopolis q̄ prius Emaus dicebat̄ cōdita eſt. Hec eſt illa Emaus quā xp̄s poſt reſurrectionē ingreſſu ſuo ſicut narrat Lucas/ ſctificare dignatus eſt.

Aurcolus Alexander impator·xxij· impauit ānis·xiii·cū ipare cepiſſet āno dñi·ccxxxiii· hoc tēpore Origenes p totū orbē glorioſus habetur/nec mirū ſcribit Beda de ipo Origenes tantū ſedulus fuit: vt Hieronymus in quodā loco v·milia librox eius ſe legiſſe meminerit.

MAriminus impator·xxiii·impauit ānis·iij· cū cepiſſet impare Anno dñi·ccxxxix· hic fuit genitus pr̄e ⁊ matre barbaris: auc̄te Hellij: Lampredis ⁊ ruffini annalibus ro·

GOrdianus impator·xxiiii·impauit Annis vi cum cepiſſet impare Anno dñi·ccxxix· prout ſcribit rufinus in annalibus romanox Iſte adhuc adoleſcens ex Senatus ſententia cum leticia populi factus eſt ſenator.

Philippus cũ Philippo impator·xxv·impa
uit annis·xv· put scribit Ruffinus in anna
libus Romanoꝝ: cũ cepisset impare Anno dñi
cclv·hic prim⁹ omniũ ipatoꝝ xpianus fuit: vna
cũ filio suo baptizatus est: vt dicit Ruffinus·
Decius impator·xxvi·impauit ãnis·ij· ⁊· iij·
mẽsibus: ⁊ cum impare cepisset Anno dñi
cclij·hic Decius patreꝫ ⁊ filiũ interfecit·Hic bel
lo a Gothis occiditur: sed fracto fundo plaustri
nunq̃ȝ poterat inueniri: ideo alibi q̄ a diabolo:
⁊ alibi dicitur a Gothis raptus·
Galbus cũ Uolusiano filio impator·xxvij·
impauit ãnis·ij·⁊ mẽsibus iiii· Cuius tpe
Origenes anno·lxx· etatis sue nõ tñ integre im
pleto morit: ⁊ in Tiro vrbe sepelit· Et Corne
lius Eps rome rogatus a quadã matrona Lu
cina corpa aploꝝ nocte de cathecũbis leuauit:
⁊ posuit corpus Pauli in via Hostieñ vbi fue
rat decollatus· Petrũ aũt circa locũ vbi fuerat
crucifixus in templo Appollinis in monte aureo
in vaticano palatij Neroniani·iiij·kl· Julij· Re
notanter li· Uir· vbi agitur de Petro apostolo·
Ualerianus cum filio suo Galieno impera
tor·xxviij·imperauit annis·xv· cum impe

rare cepiſſet anno dñi·cclvi·Iſte militās a Par ſis debellatus eſt; ⁊ captus · ⁊ q̄zdiu vixit ſtetit ſub hac ſeruitute; vt pedem ſuper ceruicem eius ponerent ſemper cum equos aſcenderent·

CLaudius impator·xxix· cepit imperare anno dñi·cclxxi·⁊ imperauit anno vno ⁊· ix· menſibus·Hic Gothos iam per annos·xv· vaſtantes Macedoniā ⁊ Illiricum ſuperauit·Ob quod in curia ei clypeus aureus ⁊ in capitolio ſtatua aurea collocata eſt·

AUrelianus impator·xxx· imperauit annis v·menſibus vi·cum cepiſſet imperare Anno dñi·cclxxiii·⁊ tandem edificaſſet Rome templum Solis; in quo poſuit auri ⁊ gemmaꝝ quā titatem maximā·Et in Gallia crudeli edicto proſequitur xp̄ianos; ⁊ ciuitatem Gallie que Genebum dicitur; a ſuo nomine dixit Arelianū· Tandem fraude ſerui ſui a militibus ſuis occiditur·

TAcitus imperator·xxxi·impauit menſibus vi·cū cepiſſet imperare anno dñi· cclxxvij· Iſte fuit prudens; curialis ⁊ largus·Quo apud Pontum occiſo · Florianus tenuit imperium vſq3 ad iii· mēſes ⁊ ſimiliter apud Tarſū occidit̄ His tpibus queriť inſana Manicheoꝝ hereſis·

PRobus imperator · xxxij · imperauit annis vi· et mensibus quatuor: cum imperare ce‑pisset Anno dñi·cclxxix· Et tandem fuit militari pugna apud Smernam cesus·

FLorianus nil memoria dignũ fecit: quis duobus annis imperauerat· Erat impera tor in ordine·xxxiii·

CArus imperator·xxxiiii·cum suis filijs Ca rio et Numeriano imperauit annis·ij·cum cepisset impare Anno dñi·cclxxxviii·Hic in par‑uo flumine perijt·

DJocletianus cũ Maximiano cognomẽto aurũ calcio imperauit annis·xx· cũ impare cepisset scdm̃ Orosiũ li·vi·cclxxxviii·al's cclxxxix Et anno de vrbe cõdita·M·xli·re·li·Uir·c·con sensu omniũ factus est Jmperator·

COnstantius magni Cõstantini pater impa tor·xxxv·militanit ita laudabiliter sub Dio cletiano impatore romano: qui·iiii· annno sui im perij dictũ Cõstantiũ fecit Cesarẽ: cui scdʒ Oro siũ in li·vij·et Ruffinũ in annali·Ro·et Eutropiũ in lib·x· Maximiani et Herculei dilecte summe· Diocletianus Theodorã preuignã in cõiugem dedit· Ex qua tres filios et totidẽ genuit filias.

Cōſtantini magni fratres; quem ex prime vxore Helena Britanie regis / ipſe ſuſcepat· Re·li·vir· c·Helena· Tractu demū tpis cū: Diocletianus etate cōfectus ſe inabilē noſceret ad imperiū gubernandū: ⁊ ad priuatā rediſſet vitā; ipſe Conſtātius factus eſt impator vnacū Maximino galero· Qui poſtq̄ facti ſunt Auguſti: ſic Imperiū diuiſerūt; vt Cōſtātius Italiā: Galliā: Hiſpaniā ⁊ Aphricā poſſideret· Galerus vero Illiricum Anacretā: ⁊ totū Orientē haberet· Sed Cōſtātius vir ſūme māſuetudinis; ſolū adminiſtrationi Gallie ⁊ Hiſpanie cōtentus fuit; quapropter Galerus fecit duos Ceſares Maximinū quē ppoſuit Orienti: ⁊ Seuerū prefecit Italie · Ipſe vero in Ilirico ⁊ Grecia iura imperij gubernabat Ceperūt impare anno dn̄i·ccc· Mūdi vero·iiij· milia·cclxxxi·Et imperauerūt: Galerus·ij·annis Conſtantius vero·xiii·cōputato tpe quo fuerat Ceſar· Hic Cōſtantius put ſcribit Ruffinus in anna·Ro·fuit Eutropio nobili Romāo genitus ⁊ mre Claudia filia Criſpi fratris Claudij Impatoris· Curauitq; ſemp fiſci cōmoda nō priuata; quapropter a ſubditis ſemp amatus eſt· Et tandem moriēs·xiii·anno ſui imperij · Conſtantinū

magnū primogenitū eius/imperij ſui reliquit he
redem. Reliquit etiam duos alios filios ex alia
vxore: quoꝝ vnus Conſtātinus alius Dalma-
tius nominabatur. Re. eodem libro Virgilio.
vbi ſcripſit de Conſtantino magno.

Maxentius non imperator ſed Tyrannus
Romanus. Ponitur eodem libro Vir.
vbi ſcripſit de Conſtantino magno.

Conſtantinus Conſtantij filius ex concubi
na Helena imperator creatus in Britania
regnauit annis. xxx. menſibus. x. diebus. xi. Cū
cepiſſet regnare Anno dñi. cccxi. Hic Rome vbi
baptizatus eſt fecit conſtrui Baſilicam beati Jo
annis baptiſte que vocatur Conſtantiana. Item
Baſilicam Petro ꝛ Paulo in templo Ap-
pollinis circundans corpus vtriuſq; ereo cipro
groſſo quinq; pedum. Item Baſilicam beato
Laurentio martyri in via Tyburtina in agro
Veiano: ꝛ alias Baſilicas multas. Item in gre
cia conſtituit vrbē ſui nominis quam voluit eſſe
Sedem Romani imperij: ꝛ caput totius Orien
tis. require libro ci. c. Byzantium. Scribit Jaco
bus de voragine in legendis ſanctoꝝ: q̄ xpia-
nos hoſtiliter ꝑſequebatur. Quapropter papa

Silueſter cũ ſuis clericis ab vrbe fugiens latuit
in monte Soracto: interim deus percuſſit Con
ſtantinum incurabili morbo lepre. Et cum nulla
ei prodeſſent ſuffragia medicoꝝ: conſuluerunt
vt ablueretur recenti ſanguine lactãtiũ pueroꝝ.
Et cũ Imperator veniſſet ad locũ cedis: vidiſſet
q; xxx. milia vagantium pueroꝝ: ⁊ matres ſolu
tis crinibus miſerabiliter vlulãtes: genitricibus
ait. Nolite timere: volo enim potius mori q̃ cũ
tot milium innocentum cede viuere. Juſſitq; cũ
donis matribus natos reddi. Sequenti nocte
Petrus ⁊ Paulus apli apparuerũt ſibi dicen
tes. Qm̃ abhorruiſti effuſionẽ ſanguinis innocẽ
tum: nos ad te miſit dñs noſter Jeſus xps: vt
pro ſalute tua habeas Silueſtrũ latentẽ in mõte
Soracto. pro quo re. plene illud ſcriptũ in. v. c.
Para. quod edidi ſuper Dante. Tandem per
ſuaſione Silueſtri pape baptizatus Conſtanti
nus: qui repente candidis in veſtibus per ſeptẽ
dies continuos Leges in honorem xpi ⁊ oim
xpianoꝝ condidit. Octauo die veniens ad con
feſſionem/ abiectis cunctis imperialibus ſignis
expanſis manibus ſe proiecit in terram cum flu
uio lacbrimarum. Hic baptiſmus ponetur cum

ingenti miraculo circa finē pñtis capituli. Uas illud pulcherrimū in quo baptizatus fuit Conſtantinus vulgari appellatione Concha dicitur ex nigro lapide: ꝛ auro politiſſimo quē Conſtantinus in memoriam tanti beneficij intrinſecus ꝛ extrinſecus quantū aſcenderat aqua/fecit argento puriſſimo cooperiri. In medio fontis fecit poni columnā porfidi: ſuper quam poſuit lampadē auream ponderis librarū. lij. in qua diebus Paſchalibus ardebat Balſamū. In labro fontis poſuit agnum aureum fundentem aquam/ ponderis librarū. clxx. Ad dexterā autem agni cōſtituit Saluatorem ex argento puriſſimo/ ponderis librarū. clxx. In leua parte agni Joannē baptiſtā ex argento puriſſimo/tenentem titulū ſcriptum. Ecce agnus dei qui tollit peccata mūdi/ponderis librarū. cxxv. Propterea circa fontem Ceruos. vij. fundētes aquam; oēs ex puriſſimo auro quorū quilibet erat ponderis librarū. lxxx. Que oīa aut ſacerdotū cupiditate: ſeu tyrannorū ſacrilegio ablata ſunt: ꝛ ſic hodie vas nudū apparet. Baptizatus itaqꝫ Cōſtātinus mox publico precepit edicto: vt per totū Ro. imperiū Idolorū tēpla clauderent: ꝛ ecclīe xp̄i rupte reedificarent.

Martyrũ ſepulchra cum veneratione maxima coli iuſſit. Poſt hec ita prudenter ⁊ pie in Senatu concionatus eſt: ꝙ omnes Romani ad fidem xp̄i conuerſi ſunt. Hoc tẽpore Helena Cõſtãtini mater: que tũc in Bitinia morabat̃/a Judeis perſuaſa: vt culturã relinqueret Idoloꝝ ⁊ ceremonijs iudeoꝝ inſeruiret. Hec ſcripſit ip̃a filio: cõmendãdo ꝙ reliquerat idoloꝝ fidẽ: ſed increpando ꝙ ſeruiebat religioni xp̄ianoꝝ. Cui reſcripſit Cõſtantinus: mãdans ſacerdotes iudeorum ⁊ xp̄ianoꝝ Rome ip̃is p̄ſtibus de veritate fidei diſputaturos. Cui diſputationi ex precepto Auguſti omnes prudentes Romani imperij interfuerunt. Congregati igit̃ fuerũt in Romana vrbe Epiſcopi Septuagintaquinq;. Judeoꝝ vero ſacerdotes. ccxx. exceptis duodecim Scribis quos Iſachar ſummus pontifex miſit doctiſſimos in greco ⁊ hebreo. Huic diſputationi interfuit Conſtantinus ⁊ Helena mater eius. Judices ⁊ arbitri litis nõ fuerunt xp̄iani nec iudei hebrei: quoꝝ vnus fuit Crathon philoſophus cui nunq̃ꝫ perſuaderi potuit vt a quoq̃ꝫ munus acciperet. Nilq; volebat ſuum eſſe: nec quicq̃ꝫ in diem poſterum reſeruare. Dicebat enim ex ca

rentia diuitiarum frui ſumma ſecuritate. Huic ſo
cius datus eſt Zenophilus conſtantiſſimus: ac
prudentiſſimus homo. In his duobus erat tan
ta veneratio: q nullus poneret in ambiguo id
verum tenendum eſſe quod ipi cenſuiſſent. Cō-
gregatis igitur cunctis: inter beatū Silueſtrū ꝛ
ſcribas fuit longa cōcertatio. Demū ita euiden-
ter illos cōcluſit beatus Preſul: q omnes po-
puli clamauerūt eos ab vrbe eſſe pellēdos: qui
nō profiterentur xp̄m filiū dei eſſe. Multi etiam
ex iudeis qui venerāt impugnare fidem baptiza
ti ſunt. ꝛ Helena mater Conſtantini deoſculata
eſt pedes beati Silueſtri. Et ipi diſputationis iu
dices baptizati ſunt. Potiſſima cā fuit q vnus
ex ſcribis volens oſtendere potentiā ſue fidei: fe
cit adduci Thaurū adeo ferocem q vix centū
homines ipſum ad locum diſputationis ducere
poterant: ꝛ dictis quibuſdā verbis in aure: ceci
dit mortuus in terram: quē poſtea nullis verbis
Scriba potuit ſuſcitare. Et iudei omnes promi-
ſerunt: q ſi eum ſuſcitaret in nomine Jeſu Xp̄i:
baptizarentur ꝛ ita factum eſt. Deinceps btūs
Silueſter cū duobus presbiteris ꝛ duabus lan
ternis deſcendit in quoddā antrū per .cl. gradus

vbi coniurato Dracone qui vrbem interfecerat
peste inexpiabili:eum fecit innoxium· Ligauitqȝ
ſibi os cum filo:quod ſigillauit cum ſigillo tenē-
te impreſſionem ſancte crucis· Igitur eodem tē
pore fuerunt liberati Romani a cultura demo-
num: ꝛ infectione draconis· Roboratus Con-
ſtantinus in fide ſcripſit generalem epiſtolam ad
vniuerſos Epōs ꝛ prelatos: quā Iſidorus po-
nit inter decretrū patrū: in qua ponit modū ſue
cōuerſionis ſub iſta forma· In nomine ſancte ꝛ
indiuidue trinitatis·Imperator Ceſar Flauius
Conſtantinus auguſtus Sanctiſſimo patrū pa
tri Silueſtro Romano pontifice omnibuſqȝ ſuc-
ceſſoribus ſuis Epis vrbis Rome:cūctis catho
licis Epis:gratia:caritas:pax ꝛ gaudiū·Ea que
ſaluator dei filius dñs nr̄ Jeſus xp̄s per ſanctos
apl̄os ſuos Petrū ꝛ Paulū/ interueniente pr̄e
nr̄o Silueſtro mirabiliter operari dignatus eſt:
ad notitiā omniū ppl̄oꝝ decreuimꝰ aperire· Nā
cū inualidiſſima ſqualoris lepra carnē meā inua
ſiſſet:nec curā poſſet adhibere aliquis medicoꝝ
Dixerunt Capitolij ſacerdotes:mihi fontem in
Capitolio debere fieri: in lactantiū pueroꝝ ſan-
guine lauari iubebat·Quo audito exhorrui:pue

roſq; iam occidi paratos: cū muneribus remitti iuſſi. Quo facto cum tempus mihi ſomni aduenisſet: aſtiterūt apoſtoli xp̄i Petrus & Paulus dicentes. Quoniam abhorruiſti innocentē ſanguinis effuſionem/a deo ad te mittimur: vt modum curationis a lepra tibi ſignificemus. Mitte pro Silueſtro Epiſcopo qui in monte Soracti latet: hic tibi oſtendet piſcinam: in qua lauatus repente curaberis. Quare pater noſter Silueſter me ſeptem diebus in penitentia tenuit: octaua autem die me ſacra vnda perfudit. Sed me repente in fonte poſito: proprijs oculis vidi manum de celis me ſanantē a lepra. Sic igitur me fontē exiuiſſe ab omni lepra cognoſcite. Quāob rem cenſui cū vniuerſo Senatu: cunctiſq; principibus romane vrbis: exaltare ſedem beati Petri apoſtolorum principis. Quare decernēs ſancimus: vt ip̄a Romana ſedes ſuper omnes eccleſias que in vniuerſo orbe ſunt: teneat principatum: & qui pro tempore fuerit Pontifex huius ecclie/ſit excellētior princeps mūdi: & ad dei cultum: ſtabilitatēq; xp̄iane fidei: diſponat vt libet. Juſtū quippe eſt: vt ibi lex ſancta teneat principatum: vbi ſctāꝝ legū inſtitutor xp̄s beatū Pe-

trum tenere iuſſit Cathedrā apoſtolatus: ⁊ vbi ipſe beatus Apoſtolus ſumpſit martyrij poculū: ⁊ ibi gentes pro Xp̄i nomine colla flectant: vbi beatus Paulus doctor gentiū extendere collū iuſſus: fuit martyrio coronatus. Sic etiam omnibus manifeſtum nos intra palatiū noſtrum Lateranē. ſaluatori xp̄o eccleſiam conſtruxiſſe ornatiſſimā: auro argento ⁊ lapidibus pretioſis. Conſtruximus etiam beatoꝝ apoſtoloꝝ Petri ⁊ Pauli vbi ſacratiſſima eoꝝ corpa per manus patris noſtri Silueſtri cū magna ſolennitate fecimus cumulari. Et ne apex pontificalis vileat paupertate: ſed docereť gloria ⁊ dignitate Ro. ec. tam palatiū noſtrū q̄ʒ Romane vrbis ⁊ omnis Italie omniūq; occidentaliū prouincias: regiones: loca: ciuitates; ⁊ inſulas que circa Italiam ſunt/patri noſtro Silueſtro cunctiſq; ſucceſſoribus ſuis ſub iure ro. ec. pro affectu largimur ⁊ donamus in Chriſto humani generis redemptore. Nos autem noſtrum Imperium transferemus ad orientem in Byzantiū ciuitatem: quā ampliari fecimus a noſtro nomine ⁊ Conſtantinopolim appellari. Re. lib. ci. c. Byzantium. ⁊ l. Conſtantinopolim.

IHS

Oratio deuotiſſima de Sudario
ſacratiſſimi Vultus dñi noſtri
Jeſu xp̄i vel Veronica.

Salue ſancta facies noſtri redemptoris
In qua nitet ſpecies diuini ſplendoris
Impreſſa panniculo niuei candoris
Dataqꝫ Veronice ſignum ob amoris.
Salue vultus domini imago beata
Ex eterno munere mire decorata
Lumen funde cordibus exinde tibi data
Et ex noſtris ſenſibus tolle colligata.
Salue ſplendor glorie ſalus peccatoꝝ
Repreſentans proprie regem angeloꝝ
Reſtauratrix gratie ſpeculum ſanctoꝝ
Te querunt reſpicere ſpiritus celoꝝ.
Salue robur fidei noſtre chriſtiane
Deſtruens hereticos qui ſunt vite vane
Hoꝝ auge meritum qui te credunt ſane
Illius effigie qui rex ſit pane.
Salue noſtra gloria in hac vita dura
Labili ⁊ fragili cito tranſitura
Nos perduc ad patriam o felix figura
Ad videndum faciem que eſt xp̄i pura.

Salue o ſudarium nobile iocale
Et noſtrum ſolatium ⁊ memoꝛiale
Eius qui coꝛpuſculum aſſumpſit moꝛtale
Noſtrum verum gaudium ⁊ bonum finale
Salue iubar ſeculi ſtella matutina
In conſpectu populi fulget lux diuina
Que eſt cura languidi vite medicina
Nos in mundo labili lues a ruina.
Salue gemma nobilis vera margarita
Celicis virtutibus perfecta munita
Non depicta manibus ſculpta nec polita
Hoc ſcit ſummus artifex qui te fecit ita
Ille coloꝛ celicus qui in te ſplendeſcit
In eodem permanet ſtatu nec decreſcit
Diuturno tempoꝛe minime paleſcit
Fecit te rex gloꝛie qui fallere neſcit.
Neſciens putredinem ſeruans incoꝛꝛuptum
Quod eſt chꝛiſticolis coꝛam te deductum
Tu vertes gaudium gemitum ⁊ luctum
Confer ſalutiferum te videnti fructum.
Salue decus ſeculi ſpeculum ſanctoꝝ
Te videre cupiunt ſpiritus celoꝝ
Nos ab omni macula purga vicioꝝ
Atqꝫ nos conſoꝛtio iunge beatoꝝ.

Eſto nobis queſumus tutum adiuuamen
Dulce refrigerium atq; conſolamen
Ut nobis non noceat hoſtile grauamen
Sed fruamur requie cum beatis Amen.

¶ Verſus.

Signatum eſt ſuper nos lumen vultus tui dñe.
℞. Dediſti letitiam in corde meo.

¶ Collecta.

DEus qui nobis lumen vultus tui memoria le ad inſtantiam beate Veronice ſudario impreſſam imaginē tuā relinquere voluiſti per paſſionem ⁊ cruceʒ tuā: tribue queſumus: vt ita nunc in terris per ſpeculum in enigmate te vide re ⁊ adorare valeamus; vt te iudicem ſup̄ nos venientem facie ad facieʒ leti ⁊ ſecuri videre me reamur in celis. Per xp̄m ⁊c.

¶ Incipiunt indulgentie ſeptem eccle ſiaꝝ principalium vrbis Rome.

SAnctus Silueſter papa ſcribit in Cronica ſua q᷑ Rome fuerunt. M.cccccv. eccleſie quaꝝ maior pars eſt deſtructa: ⁊ inter illas ſunt vij. principaliores priuilegiate maiori priuilegio gratia: ſanctitate: ⁊ dignitate q̄ȝ alie.

C

SANC IOAN NES·EWAN LISTA.
TVS
GE

PRima eccleſia eſt Lateranēſ que dedicata fuit a beato Siluestro papa in honorem Saluatoris: ⁊ sanctoꝝ Joānis baptiſte ⁊ Joannis euangeliſte. Et ſunt in eadem eccleſia omni die conceſſi.xlviii. anni indulgentiaꝝ/ ⁊ tot quadragene ⁊ remiſſio tertie partis omniū peccatorum. Item papa Silueſter ⁊ Gregorius ſummi pontifices qui eā conſecrauerūt ⁊ deuote viſitātibus dederunt indulgentias: quas nemo preterq̄ꝫ ſolus deus numerare poteſt: teſtante beato Bonifatio qui dicit. Si homines ſcirēt indulgentias ecclie Lateranēſ q̄ tot eſſent: non eis opus eſſet vt irent ad ſepulchrū dn̄i ſeu ad ſctm̄ Jacobū. Dicit idē Boniſa.pa. Si quis ad ſedē noſtrā Lateranēſ cauſa deuotiōis vel oratiōis aut peregrinatiōis ꝑuenerit: abſoluitur ab oībus peccatis ſuis. Dicit idem Boniſa.pa. Si quis ad dictam ſedem ꝑuenerit in die ſancti Saluatoris: abſoluitur ab oībus peccatis ſuis. Item in ſacriſtia eiuſdem eccleſie eſt altare ſancti Jo. bap. quod habuit in deſerto. Itē in quadā capella in fine dicte ecclie eſt Archa federis veteris teſtamenti. Itē menſa ſup quam cenauit dn̄s noſter Jeſus xp̄s cū diſcipulis ſuis. Itē virga Moyſi

magnū primogenitū eius/imperij ſui reliquit he redem. Reliquit etiam duos alios filios ex alia vxore: quoꝝ vnus Conſtātinus alius Dalma⸗ tius nominabatur. Re. eodem libro Virgilio. vbi ſcripſit de Conſtantino magno.

Maxentius non imperator ſed Tyrannus Romanus. Ponitur eodem libro Vir. vbi ſcripſit de Conſtantino magno.

Conſtantinus Conſtantij filius ex concubi na Helena imperator creatus in Britania regnauit annis. xxx. menſibus. x. diebus. xi. Cū cepiſſet regnare Anno dnī. cccxi. Hic Rome vbi baptizatus eſt fecit conſtrui Baſilicam beati Jo annis baptiſte que vocatur Conſtantiana. Jtē Baſilicam Petro et Paulo in templo Ap⸗ pollinis circundans corpus vtriuſqꝫ ereo cipro groſſo quinqꝫ pedum. Jtem Baſilicam beato Laurentio martyri in via Tyburtina in agro Veciano: et alias Baſilicas multas. Jtem in gre cia conſtituit vrbē ſui nominis quam voluit eſſe Sedem Romani imperij: et caput totius Orien tis. require libro ci. c. Byzantium. Scribit Jaco bus de voragine in legendis ſanctoꝝ: ꝙ xpia⸗ nos hoſtiliter ꝑſequebatur. Quapropter papa

Silueſter cū ſuis clericis ab vrbe fugiens latuit i
in monte Soracto: interim deus percuſſit Con
ſtantinum incurabili morbo lepre. Et cum nulla
ei prodeſſent ſuffragia medicoꝝ: conſuluerunt
vt ablueretur recenti ſanguine lactātiū pueroꝝ.
Et cū Jmpator veniſſet ad locū cedis: vidiſſet
qꝫ xxx. milia vagantium pueroꝝ: ⁊ matres ſolu
tis crinibus miſerabiliter vlulātes: genitricibus
ait. Nolite timere: volo enim potius mori qꝫ cū
tot milium innocentum cede viuere. Juſſitqꝫ cū
donis matribus natos reddi. Sequenti nocte
Petrus ⁊ Paulus apli apparuerūt ſibi dicen-
tes. Qm̄ abhorruiſti effuſionē ſanguinis innocē
tum: nos ad te miſit dn̄s noſter Jeſus xp̄s: vt
pro ſalute tua habeas Silueſtrū latentē in mōte
Soracto. pro quo re. plene illud ſcriptū in. v. c.
Para. quod edidi ſuper Dante. Tandem per-
ſuaſione Silueſtri pape baptizatus Conſtanti-
nus: qui repente candidis in veſtibus per ſeptē
dies continuos Leges in honorem xp̄i ⁊ oīm
xp̄ianoꝝ condidit. Octauo die veniens ad con
feſſionem/ abiectis cunctis imperialibus ſignis
expanſis manibus ſe proiecit in terram cum flu-
uio lachrimarum. Hic baptiſmus ponetur cum

ingenti miraculo circa finē pſitis capituli. Uas illud pulcherrimū in quo baptizatus fuit Conſtantinus vulgari appellatione Concha dicitur ex nigro lapide: ⁊ auro politiſſimo quē Conſtantinus in memoriam tanti beneficij intrinſecus ⁊ extrinſecus quantū aſcenderat aqua/ fecit argento puriſſimo cooperiri. In medio fontis fecit poni columnā porfidi: ſuper quam poſuit lampadē auream ponderis librarꝫ. lij. in qua diebus Paſchalibus ardebat Balſamū. In labro fontis poſuit agnum aureum fundentem aquam/ ponderis librarꝫ. clxx. Ad dexterā autem agni cōſtituit Saluatorem ex argento puriſſimo/ ponderis librarꝫ. clxx. In leua parte agni Joannē baptiſtā ex argento puriſſimo/ tenentem titulū ſcriptum. Ecce agnus dei qui tollit peccata mūdi/ ponderis librarꝫ. cxxv. Propterea circa fontem Ceruos. vij. fundētes aquam: oēs ex puriſſimo auro quorꝫ quilibet erat ponderis librarꝫ. lxxx. Que oīa aut ſacerdotū cupiditate: ſeu tyrannorꝫ ſacrilegio ablata ſunt: ⁊ ſic hodie vas nudū apparet. Baptizatus itaqꝫ Cōſtātinus mox publico precepit edicto: vt per totū Ro. imperiū Idolorꝫ tēpla clauderent: ⁊ ecclie xp̄i rupte reedificarent.

Martyri ſepulchra cum veneratione maxima coli iuſſit. Poſt hec ita prudenter ꝛ pie in Senatu concionatus eſt: ꝙ omnes Romani ad fidem xp̄i conuerſi ſunt. Hoc tēpore Helena Cōſtātini mater: que tūc in Bitinia morabať/a Judeis perſuaſa: vt culturā relinqueret Jdoloꝝ ꝛ ceremonijs iudeoꝝ inſeruiret. Hec ſcripſit ip̄a filio: cōmendādo ꝙ reliquerat idoloꝝ fidē: ſed increpando ꝙ ſeruiebat religioni xp̄ianoꝝ. Cui reſcripſit Cōſtantinus: mādans ſacerdotes iudeorum ꝛ xp̄ianoꝝ Rome ip̄is pn̄tibus de veritate fidei diſputaturos. Cui diſputationi ex precepto Auguſti omnes prudentes Romani imperij interfuerunt. Congregati igiť fuerūt in Romana vrbe Epiſcopi Septuagintaquinq;. Judeoꝝ vero ſacerdotes.ccxx.exceptis duodecim Scribis quos Jſachar ſummus pontifex miſit doctiſſimos in greco ꝛ hebreo. Huic diſputationi interfuit Conſtantinus ꝛ Helena mater eius. Judices ꝛ arbitri litis nō fuerunt xp̄iani nec iudei hebrei: quoꝝ vnus fuit Crathon philoſophus cui nunq̄ perſuaderi potuit vt a quoq̄ munus acciperet. Nilq; volebat ſuum eſſe: nec quicq̄ in diem poſterum reſeruare. Dicebat enim ex ca-

rentia diuitiarum frui ſumma ſecuritate· Huic ſo
cius datus eſt Zenophilus conſtantiſſimus: ac
prudentiſſimus homo· In his duobus erat tan
ta veneratio: q nullus poneret in ambiguo id
verum tenendum eſſe quod ipi cenſuiſſent· Cō
gregatis igitur cunctis: inter beatū Siluestrū ⁊
ſcribas fuit longa cōcertatio· Demū ita euiden
ter illos cōcluſit beatus Preſul: q omnes po
puli clamauerūt eos ab vrbe eſſe pellēdos: qui
nō profiterentur xp̄m filiū dei eſſe· Multi etiam
ex iudeis qui venerāt impugnare fidem baptiza
ti ſunt· ⁊ Helena mater Conſtantini deoſculata
eſt pedes beati Silueſtri· Et ipi diſputationis iu
dices baptizati ſunt· Potiſſima cā fuit q vnus
ex ſcribis volens oſtendere potentiā ſue fidei: fe
cit adduci Thaurū adeo ferocem q vix centū
homines ipſum ad locum diſputationis ducere
poterant; ⁊ dictis quibuſdā verbis in aure: ceci
dit mortuus in terram; quē poſtea nullis verbis
Scriba potuit ſuſcitare· Et iudei omnes promi
ſerunt; q ſi eum ſuſcitaret in nomine Jeſu Xp̄i:
baptizarentur ⁊ ita factum eſt· Deinceps btūs
Silueſter cū duobus preſbiteris ⁊ duabus lan
ternis deſcendit in quoddā antrū per·cl·gradus

vbi coniurato Dracone qui vrbem interfecerat
peſte inexpiabili:eum fecit innoxium. Ligauitqꝫ
ſibi os cum filo:quod ſigillauit cum ſigillo tenē-
te impreſſionem ſancte crucis. Igitur eodem tē
pore fuerunt liberati Romani a cultura demo-
num: ⁊ infectione draconis. Roboratus Con-
ſtantinus in fide ſcripſit generalem epiſtolam ad
vniuerſos Epōs ⁊ prelatos: quā Iſidorus po-
nit inter decretrū patrū: in qua ponit modū ſue
cōuerſionis ſub iſta forma. In nomine ſancte ⁊
indiuidue trinitatis. Imperator Ceſar Flauius
Conſtantinus auguſtus Sanctiſſimo patrū pa
tri Silueſtro Romano pontifice omnibuſqꝫ ſuc-
ceſſoribus ſuis Epis vrbis Rome:cūctis catho
licis Epis:gratia:caritas:pax ⁊ gaudiū. Ea que
ſaluator dei filius dñs nr̄ Jeſus xp̄s per ſanctos
aplos ſuos Petrū ⁊ Paulū/ interueniente p̄re
nr̄o Silueſtro mirabiliter operari dignatus eſt.
ad notitiā omniū pploꝝ decreuim⁹ aperire. Nā
cū inualidiſſima ſqualoris lepra carnē meā inua
ſiſſet:nec curā poſſet adhibere aliquis medicoꝝ
Dixerunt Capitolij ſacerdotes:mihi fontem in
Capitolio debere fieri: in lactantiū pueroꝝ ſan-
guine lauari iubebat. Quo audito exhorrui:pue

roſq; iam occidi paratos: cũ muneribus remitti iuſſi. Quo facto cum tempus mihi ſomni aduc-niſſet: aſtiterũt apoſtoli xp̄i Petrus ⁊ Paulus dicentes. Quoniam abhorruiſti innocentẽ ſan-guinis effuſionem/a deo ad te mittimur: vt mo-dum curationis a lepra tibi ſignificemus. Mitte pro Siluestro Epiſcopo qui in monte Soracti latet: hic tibi oſtendet piſcinam: in qua lauatus repente curaberis. Quare pater noſter Silue/ſter me ſeptem diebus in penitentia tenuit: octa ua autem die me ſacra vnda perfudit. Sed me repẽte in fonte poſito: proprijs oculis vidi ma-num de celis me ſanantẽ a lepra. Sic igitur me ſontẽ exiuiſſe ab omni lepra cognoſcite. Quãob rem cenſui cũ vniuerſo Senatu: cunctiſq; princi-pibus romane vrbis: exaltare ſedem beati Pe-tri apoſtolorum principis. Quare decernẽt ſanci-mus: vt ip̄a Romana ſedes ſuper omnes eccle-ſias que in vniuerſo orbe ſunt: teneat principa-tum: ⁊ qui pro tempore fuerit Pontifex huius ecclie/ſit excellẽtior princeps mũdi: ⁊ ad dei cul tum: ſtabilitatẽq; xp̄iane fidei: diſponat vt libet. Juſtũ quippe eſt: vt ibi lex ſancta teneat princi-patum: vbi ſctãrum legũ inſtitutor xp̄s beatũ Pe-

trum tenere iuſſit Cathedrã apoſtolatus: ⁊ vbi ipſe beatus Apoſtolus ſumpſit martyrij poculũ: ⁊ ibi gentes pro Xp̃i nomine colla flectant: vbi beatus Paulus doctor gentiũ extendere collũ iuſſus: fuit martyrio coronatus. Sic etiam omni bus manifeſtum nos intra palatiũ noſtrum La teraneñ. ſaluatori xp̃o eccleſiam conſtruxiſſe or natiſſimã: auro argento ⁊ lapidibus pretioſis. Conſtruximus etiam beatoꝝ apoſtoloꝝ Petri ⁊ Pauli vbi ſacratiſſima eoꝝ corpa per manus patris noſtri Silueſtri cũ magna ſolennitate feci mus cumulari. Et ne apex pontificalis vileat paupertate: ſed decoreẽ gloria ⁊ dignitate Ro. ec. tam palatiũ noſtrũ q̃ȝ Romane vrbis ⁊ om nis Italie omniũq̃ȝ occidentaliũ prouincias: re giones: loca: ciuitates: ⁊ inſulas que circa Ita liam ſunt/patri noſtro Silueſtro cunctiſq̃ȝ ſucceſ ſoribus ſuis ſub iure ro. ec. pro affectu largimur ⁊ donamus in Chriſto humani generis redem ptore. Nos autem noſtrum Imperium tranſfe remus ad orientem in Byzantiũ ciuitatem: quã ampliari fecimus a noſtro nomine ⁊ Conſtanti nopolim appellari. Re. lib. ci. c. Byzantium. ⁊ ca. Conſtantinopolim.

IHS

Oꝛatio deuotiſſima de Sudario
ſacratiſſimi Vultus dñi noſtri
Jeſu xp̄i vel Veronica.

S Alue ſancta facies noſtri redemptoꝛis
In qua nitet ſpecies diuini ſplendoꝛis
Impꝛeſſa panniculo niuei candoꝛis
Dataqꝫ Veronice ſignum ob amoꝛis.
Salue vultus domini imago beata
Ex eterno munere mire decorata
Lumen funde coꝛdibus exinde tibi data
Et ex noſtris ſenſibus tolle colligata.
Salue ſplendoꝛ gloꝛie ſalus peccatoꝝ
Repꝛeſentans pꝛopꝛie regem angeloꝝ
Reſtauratrix gratie ſpeculum ſanctoꝝ
Te querunt reſpicere ſpiritus celoꝝ.
Salue robur fidei noſtre chꝛiſtiane
Deſtruens hereticos qui ſunt vite vane
Hoꝝ auge meritum qui te credunt ſane
Illius effigie qui rex ſit pane.
Salue noſtra gloꝛia in hac vita dura
Labili ⁊ fragili cito tranſitura
Nos perduc ad patriam o felix figura
Ad videndum faciem que eſt xp̄i pura.

Salue o ſudarium nobile iocale
Et noſtrum ſolatium ⁊ memoꝛiale
Eius qui coꝛpuſculum aſſumpſit moꝛtale
Noſtrum verum gaudium ⁊ bonum finale
Salue iubar ſeculi ſtella matutina
In conſpectu populi fulget lux diuina
Que eſt cura languidi vite medicina
Nos in mundo labili lues a ruina.
Salue gemma nobilis vera margarita
Celicis virtutibus perfecta munita
Non depicta manibus ſculpta nec polita
Hoc ſcit ſummus artifex qui te fecit ita
Ille coloꝛ celicus qui in te ſplendeſcit
In eodem permanet ſtatu nec decreſcit
Diuturno tempoꝛe minime paleſcit
Fecit te rex gloꝛie qui fallere neſcit.
Neſciens putredinem ſeruans incoꝛꝛuptum
Quod eſt chꝛiſticolis coꝛam te deductum
Tu vertes gaudium gemitum ⁊ luctum
Confer ſalutiferum te videnti fructum.
Salue decus ſeculi ſpeculum ſanctoꝝ
Te videre cupiunt ſpiritus celoꝝ
Nos ab omni macula purga vicioꝝ
Atq; nos conſoꝛtio iunge beatoꝝ.

Eſto nobis queſumus tutum adiuuamen
Dulce refrigerium atqȝ conſolamen
Ut nobis non noceat hoſtile grauamen
Sed fruamur requie cum beatis Amen.

¶ Uerſus.

Signatum eſt ſuper nos lumen vultus tui dñe.
℟. Dediſti letitiam in corde meo.

¶ Collecta.

DEus qui nobis lumen vultus tui memoriale ad inſtantiam beate Ueronice ſudario impreſſam imaginē tuā relinquere voluiſti per paſſionem ⁊ crucez tuā: tribue queſumus: vt ita nunc in terris per ſpeculum in enigmate te videre ⁊ adorare valeamus: vt te iudicem ſup nos venientem facie ad faciez leti ⁊ ſecuri videre mereamur in celis. Per xp̄m ⁊c̄.

¶ Incipiunt indulgentie ſeptem eccleſiaꝝ principalium vrbis Rome.

SAnctus Silueſter papa ſcribit in Cronica ſua q̄ Rome fuerunt. M.ccccccv. eccleſie quaꝝ maior pars eſt deſtructa: ⁊ inter illas ſunt vij. principaliores priuilegiate maiori priuilegio gratia: ſanctitate: ⁊ dignitate q̄ȝ alie.

C

SANCTVS IOANNES EWANGELISTA.

PRima eccleſia eſt Lateraneſ̄ que dedica-
ta fuit a beato Silueſtro papa in honorem
Saluatoris: ⁊ ſanctoꝝ Joānis baptiſte ⁊ Joan
nis euangeliſte. Et ſunt in eadem eccleſia omni
die conceſſi .xlviii. anni indulgentiaꝝ/ ⁊ tot qua
dragene ⁊ remiſſio tertie partis omniū peccato-
rum. Jtem papa Silueſter ⁊ Gregorius ſummi
pontifices qui eā conſecrauerūt ⁊ deuote viſitā
tibus dederunt indulgentias: quas nemo pre-
terqꝫ ſolus deus numerare poteſt: teſtante bea-
to Bonifatio qui dicit. Si homines ſcirēt indul
gentias ecclie Lateraneñ ꝙ tot eſſent: non eis
opus eſſet vt irent ad ſepulchrū dñi ſeu ad ſctm̄
Jacobū. Dicit idē Boniſa. pa. Si quis ad ſedē
noſtrā Lateraneñ cauſa deuotiōis vel oratiōis
aut peregrinatiōis ꝑuenerit: abſoluitur ab oībus
peccatis ſuis. Dicit idem Boniſa. pa. Si quis
ad dictam ſedem ꝑuenerit in die ſancti Saluato
ris: abſoluitur ab oībus peccatis ſuis. Jtem in ſa
criſtia eiuſdem eccleſie eſt altare ſancti Jo. bap.
quod habuit in deſerto. Jtē in quadā capella in
fine dicte ecclie eſt Archa federis veteris teſta-
menti. Jtē menſa ſuꝑ quam cenauit dñs noſter
Jeſus xp̄s cū diſcipulis ſuis. Jtē virga Moyſi.

⁊ Aaron. Et hec oīa poꝛtauerunt Ueſpaſianus ⁊ Titus de Hieruſalē cū quatuoꝛ colūnis ereis plenis de terra ſancta de Hieruſalē que ſtāt ere cte circa ſummū altare. Itē ſupꝛa ſummū altare ſunt capita ſanctoꝝ apoſtoloꝝ Petri ⁊ Pauli ⁊ quādocunq̧ illa oſtenduntur tunc ibi ſunt tan te indulgentie quante ſunt ad ſanctū Petrum quando mōſtratur ſudarium dn̄i ſeu Ueronica. Que indulgētie oſtenſionis Ueronice habent in ſequentibus folijs vç in ſecūda eccleſia pꝛin cipali. Itē qn̄ iſta ſacratiſſima eccleſia ab hereti cis fuit cōbuſta: de capite ſcti Pancratij emana uit ſanguis tribus diebus ⁊ tribus noctibus: qđ caput etiam oſtendit̄ cū ceteris reliquijs in die Paſce peracto pꝛandio. Quā ecclīa3 poſtea re nouauit ⁊ de fundamēto edificari fecit dei geni tricis ſeruus Nicolaus papa. iiii. oꝛdinis ſancti Franciſci: vt clare adhuc apparet in opere mu ſaico ſupꝛa ſummū altare ſancti Silueſtri ⁊ ſuoꝝ pꝛedeceſſoꝝ ſummoꝝ pontificū: qui ſummi pon tifices celebꝛabant in criptis ⁊ cauernis terre oc culte ꝑpter impatoꝝ ⁊ alioꝝ tyrannoꝝ metum: paganoꝝ ⁊ ſarracenoꝝ. Itē ſubtus illud altare eſt oꝛatoꝛiū ſancti Jo. euāgeliſte vbi oꝛabat qn̄

adductus ⁊ deductus ac detentus fuit Rome.
Itē in quadā tabernaculo maiori quod ſtat ſupꝛ
dictū altare requieſcunt capita ſanctoꝝ apoſto-
loꝝ Petri ⁊ Pauli vt dictū eſt. Item in quo
dam tabernaculo quod eſt ſuper altare Marie
magdalene ſunt recōdite he reliquie que ſequū-
tur: vicꝫ Tira cū qua coronatus fuit ſctūs Silue
ſter papa per Conſtantinū imperatorem. Item
caput ſancti Zacharie patris ſancti Ioānis bap
tiſte. Item caput ſancti Pancratij martyris: de
quo emanauit ſanguis per tres dies continue:
quādo iſta ſacratiſſima eccleſia fuit ab hereticis
combuſta. Itē de reliquijs ſancte Marie mag
dalene. Item vna ſpatula ſancti Laurentij mar
tyris. Item vnus dens ſancti Petri apli. Item
coppa ex qua ſanctus Ioannes venenū bibit ⁊
nō ſibi nocuit. Item cathena cum qua ligatus
fuit ſancus Ioannes euangeliſta dum ducere
de Epheſo Romā. Item tunicella ſancti Ioan-
nis euangeliſte; que poſita fuit ſupra tres mor-
tuos: ⁊ ꝯfeſtim ſurrexerūt. Itē de cineribus ſan
cti Ioānis baptiſte: ⁊ ciliciū ipſius. Itē de lacte
de capillis ⁊ de veſtimentis glorioſe virginis
Marie. Item Camiſia quā fecit virgo Maria

Xp̄o proprijs manibus· Item lintheum ſeu pan nus cum quo Xp̄s exterſit pedes apoſtolorum Item ſorbices ⁊ arundo cum qua xp̄s pcuſſus fuit· Item de ligno ſancte Crucis· Item purpu reum veſtimentū tinctum de guttis Sanguinis xp̄i· Item velum beate virginis Marie q̄d ipſa poſuit ad femoralia Xp̄i in cruce· Item ſudariū quod poſitū fuit ſup̱ faciē xp̄i· Ite3 preputiū dn̄i nr̄i ieſu xp̄i qn̄ fuit circūciſus· Item aqua ⁊ ſan-guis qui emanauit de latere xp̄i· Item de vero ligno crucis; ⁊ multe alie reliquie que oſtendū-tur in die Paſce peracto prādio· Item in feſto Saluatoris cuius imago viſibiliter apparuit om ni populo Romano miraculoſe ſc3 quādo papa Silueſter cōſecrauit dictā eccleſiā vbi fuerat po pulus Romanus cōgregatus: tunc imago Sal-uotoris apparuit viſibiliter omni populo de vr-be; que imago remanſit in pariete ⁊ quotidie vi deri poteſt; nec cōburi potuit cū eccl'ia fuerit bis cōbuſta; ibi vero eſt remiſſio omniū pctōꝝ· Ite3 in capella ſancti Jo·bap·ad fontis/ quam mulie res non intrant ſub pena excōicationis; ibidē eſt remiſſio oīm pctōꝝ· Itē in capella ſcti Laurētij quā ſimiliter mulieres nō intrant ſub ſimili pena

que dicitur ſancta ſanctoꝝ: ibidem eſt remiſſio omnium peccatoꝝ. Eſt in eadem capella imago xpi in etate xij. annoꝝ diuinitus ⁊ humanitus depicta. Et circa eandē capellā ſunt gradus ſuper quos dñs noſter Jeſus xp̄s cecidit vſqꝫ ad ſanguinis effuſionē: ⁊ ſignū apparet clare vbi cecidit ſanguis. Qui gradus ſteterunt ante domū Pilati in Hieruſalem. ⁊ quicunqꝫ hos gradus aſcendit geniculando: ille pro quolibet gradu. ix annos indulgentiarū ⁊ totidem quadragenas: ⁊ remiſſionē tertie partis omniū pctōꝝ habet.

¶ De priuilegio iſtius eccleſie ⁊ dignitate legant̄ iſta metra ſequentia.

Dogmate papali datur ac ſimul imperiali
Qd ſim cunctaꝝ caput mater eccleſiaꝝ
Hinc ſaluatoris celeſtia regna datoris
Nomine ſanxerunt cum cuncta peracta fuerunt
Sic ſummus ex toto conuerſi ſupplice voto
Noſtra qꝫ hec edes ſit tibi xp̄e inclita ſedes
Hec eſt papalis ſedes ⁊ pontificalis
Preſidet ⁊ chriſti de iure vicarius iſti
Quia iure datur Romana ſedes vacatur
Deberet ⁊ vere niſi ſolus papa ſedere
Gloria ſublimis alij ſubduntur imis.

SANCTVS PETRVS

SEcunda eccleſia pꝛincipalis eſt ad ſanctũ
Petrũ in monte Vaticano palatij Nero
niani: in qua ſunt omni die·xlviii·anni indulgen
tiarũ/ ⁊ tot quadragene / ⁊ remiſſio tertie partis
omniũ peccatoꝝ· Item in eadem eccleſia fuerũt
c·⁊ ix·altaria que nunc pꝛo maioꝛi parte ſunt de
ſtructa: ⁊ pꝛo quolibet conceduntur·xviii·anni
indulgentiaꝝ· Et inter illa ſunt·vij·altaria pꝛinci
palia que maioꝛi gratia ſunt pꝛiuilegiata alijs al
taribus: ⁊ quolibet illoꝝ·vij· eſt circũdatum can
cellis ereis· Itẽ quandocũqꝫ eſt feſtũ ſcti Pe
tri: vel feſtum pꝛedictoꝝ altariũ: vel feſtum Na
tiuitatis dñi: vel Paſce: vel feſtum Omniũ ſan
ctoꝝ: vel aliud feſtum duplex: duplicantur oẽs
indulgentie pꝛedicte· Item in feſto Annũciatio
nis beate Marie virginis ſunt ibidẽ Mille an
ni indulgentiaꝝ· Itẽ a pꝛedicto feſto vſqꝫ ad kl'
Auguſti ſunt ibi· xij · anni indulgentiarum ⁊ tot
quadragene ⁊ remiſſio tertie partis oĩm pctõꝝ·
Itẽ quicũqꝫ aſcendit gradus ſcti Petri deuote
huic cõcedunt' ꝑ qualibet gradu·vij·anni indul
gentiaꝝ dat' ab Alexandro papa· Itẽ medietas
coꝛpoꝝ ſanctoꝝ aploꝝ Petri ⁊ Pauli requi
eſcit in p̄dicta eccleſia ſub maioꝛi altari· Reliqua

vero medietas iacet ad ſanctũ Paulũ·;Item in
predicta eccleſia requieſcũt corpa ſanctoꝝ apo-
ſtoloꝝ Symonis ⁊ Jude·:Itẽ corpus ſctẽ Pe
tronelle virginis filie ſancti Petri apli · Itẽ ca-
put ſancti Andree apli;,quod oſtendit̃ in eius fe
ſto: ⁊ in illa die qñ Romã portatũ fuit ⁊ addu-
ctum·Itẽ caput ſancti Luce euãgeliſte·Itẽ ca-
put ſancti Sebaſtiani martiris·Caput ſancti Ja
cobi·Corpora ſanctoꝝ Proceſſi ⁊ Martinia-
ni ⁊ multa alia corpora;:⁊ multe reliquie ſancto
rum martyrũ ⁊ confeſſoꝝ ac virginũ·Itẽ Vero
nica ſiue vultus ſanctus dñi noſtri Jheſu xp̃i re
quieſcit in dicta eccleſia que mõſtratur in Ebdo
mada ſancta pluribus vicibus;⁊ in die Aſcẽſio-
nis dñi;⁊ dñica proxima ante aut poſt;feſtũ An
tonij abbatis·In cuius oſtenſione romani adue
nientes ;.⁊ in eius oſtenſione preſentes habent
tria milia annoꝝ indulgentiarum·Et illi qui ſunt
circa Romã aduenientes ⁊ preſentes habẽt·vi·
milia annoꝝ·Ceteri vero qui adueniũt per mon
tes;valles;colles;habent·xij·milia annoꝝ indul
gentiarum ⁊ tot quadragenas; ⁊ remiſſionẽ ter
tie partis omniũ peccatoꝝ·Item exiſtit vnum al
tare ad dexterã part em Chori decoratum por-

phiretico lapide in medio:ſuper quo poꝛphireti-
co lapide diuiſa ſunt oſſa ſanctoꝝ apoſtoloꝛum
Petri ꝛ Pauli: ꝛ ponderata per beatum Sil-
ueſtrū ſub Anno dn̄i cccix·quando facta fuit iſta
ecclia·Item ad ſiniſtram partē choꝛi eſt vnū ta-
bernaculū in quo hodierne ſeruatur illa Sedes
ſeu Cathedra que facta fuit beato Petro quā
do adhuc ſedem Ep̄alem tenuit in Antiochia ꝛ
pulchꝛe decoꝛata·Et in feſto quod dicit̄ Cathe
dra Petri ponit̄ foꝛas ad choꝝ cū ſolennitate
vbi oēs hoēs pꝛo ſua deuotiōe eandē attingere
poſſunt · Itē circūſtant colūne xij · de marmoꝛe
bene ꝛ polite facte ꝛ choꝝ attingentes ex qbus
vna cācello ferreo circūuoluta ꝛ oꝛnata eſt : de
cuius virtute infraſcripta legas · Hec eſt illa ad
quā dn̄s nr̄ Jeſus xp̄s appodiatus dū pplo p̄di
cabat ꝛ deo p̄ri p̄ces in tēplo effundebat adhe-
rēdo ſtabat;que vnacū alijs xi· circūſtātibus de
Salomōis tēplo in triūphū huius baſilice loca-
ta fuit;demōes expellit; ꝛ ab īmundis ſpiritibus
vexatos liberos reddit;ꝛ multa miracula quoti-
die facit·Itē in tranſitu ad beatā Mariā de Fe
bꝛibus eſt ſepultura ſcti Criſoſtomi; que an̄ fuit
ferro circūdata;nūc imagine marmoꝛea ē erecta

SANCTVS · PAVLVS

TErtia eccleſia principalis eſt ad ſanctum Paulum: in qua ſunt omni die·xlviii·anni indulgentiaꝝ/ ⁊ tot Quadragene/ ⁊ remiſſio tertie partis omniũ peccatoꝝ· Item in feſto conuerſionis ſancti Pauli ſunt ibidem·c·anni indulgentiaꝝ ⁊ tot quadragene· Item in feſto ſanctorum Innocentum quoꝝ corpa ibidem multa requieſcunt/ſunt ibi· xlviii· anni indulgentiarum ⁊ tot quadragene· Item in dedicatione eiuſdem eccleſie: que eſt in octaua ſancti Martini: ſunt mille anni indulgentiarum ⁊ tot quadragene/ ⁊ remiſſio tertie partis omniũ peccatoꝝ· Item ſi quis intrauerit omnibus diebus Dñicis dictaꝫ eccleſiam/habet tantas indulgentias ac ſi viſitaret ſanctum ſepulchrum dñi in Hieruſalẽ: aut ſi iret ad ſanctũ Jacobum in Gallitia· Item in eadem eccleſia eſt brachium ſancte Anne matris virginis Marie· Itẽ vna cathena cum qua cathenatus fuit ſanctus Paulus: ⁊ plures alie infinite reliquie· Item ſub maiori altari ſituata eſt medietas corpoꝝ ſanctoꝝ apoſtoloꝝ Petri ⁊ Pauli· Item corpus ſancti Timothei diſcipuli ſancti Pauli requieſcit ĩ dicta eccleſia ⁊ plures alie infinite reliquie ſanctoꝝ quoꝝ anime gau-

dent in celis. Jtē in grotta requiſcunt oſſa beata ſanctoꝝ Celſi Juliani com Baſiliſſa. Jtem circa portam que ducit ad ſanctum Paulum Ca pena porta dicta: hic ſepultura Romuli ꝛ Remi exiſtit. Eſt etiam prope Mons omnis terre. Jtem ad derteram partem Chori eiuſdẽ eccleſie eſt deuota imago ſancte Crucis que allocuta eſt ſanctam Brigittam propter eius ſedulas orationes coram eadem factas.

QUarta eccleſia principalis eſt ad ſanctam
Mariam maiorem. In qua ſunt omni die
xlviij. anni indulgentiaꝝ/ ⁊ tot quadragene/ ⁊ re
miſſio tertie partis omniũ peccatoꝝ. Iteꝫ in pre
dicta eccleſia ſunt he reliquie vꝫ corpus ſancti
Mathie apoſtoli requieſcit ſub maiori altari ip
ſius eccleſie. Caput eiuſdem ſancti Mathie apo
ſtoli requieſcit in dicta eccleſia. Itẽ corpus ſan
cti Hieronymi doctoris eccleſie. Item corpora
ſanctaꝝ Romule ⁊ Redempte. Item pannicel
lus beate Marie virginis in quo requieuit eius
filius in preſepio. Itẽ ſtola ſcti Hieronymi. Itẽ
brachium ſancti Mathei apoſtoli ⁊ euangeliſte
Item brachium ſancte Luce euangeliſte. Item
brachium ſancti Thome archiepiſcopi Cantua
rienſis ⁊ martiris. Item caput ⁊ brachium ſctẽ
Uibiane virginis ⁊ martyris. Item Preſepe
dñi in dicta eccleſia reconditum eſt; ⁊ multe alie
reliquie ſanctoꝝ ⁊ ſanctaꝝ ibidem requieſcunt;
que oſtenduntur in die Paſce hora veſperarũ
vel circa; quoꝝ anime gaudent in celis. Item
in vigilia Aſcenſionis domini qua celebratur fe
ſtum tranſlationis corporis beati Hieronymi.
quod ibidem requieſcit; ⁊ ad altare ipſius eſt re

miſſio omnium peccatoꝝ a felicis recoꝛdationis Pio papa ſecundo. Item in omnibus feſtiuitatibus beate Marie virginis ſunt ibi mile anni indulgentiaꝝ. Item in feſto Aſſumptionis beate Marie virginis vſqꝫ ad eius Natiuitatem ſunt ibi.xij.Milia Annoꝝ indulgentiaꝝ vltra dictas indulgentias quotidianas.

Sequuntur verſus de Aſſum
ptione beate Marie virginis
gloꝛioſiſſime.

Ad ſummum regina thꝛonum defertur in altum
Angelicis pꝛelata choꝛis cui fertur ⁊ ipſe
Filius occurrens matrem ſuper ethera ponit.

D

S. ANCTVS LAVRENTI VS.

Quinta eccleſia principalis eſt ad ſanctum Laurentium extra muros in via Tyburtina in agro Veiano: in qua ſunt omni die. xlviij. anni indulgentiarū ⁊ tot quadragene ⁊ remiſſio tertie partis omniū peccatoꝝ. Item ibidem eſt lapis ſuper quem poſitus fuit beatus Laurentius poſtq̄ aſſatus ⁊ mortuus fuit. Item in feſtiuitatibus ſanctoꝝ Stephani prothomartyris: ⁊ Laurentij martyris quoꝝ corpora ibidē requieſcunt ⁊ per octauas eorundē; ac in ſtationibus eiuſdem eccleſie ſunt centū anni indulgentiarum ⁊ tot quadragene; ⁊ remiſſio tertie partis oīm peccatoꝝ ab antiquo conceſſa. Sed fe. re. Calixtus tertius pont. max. cōceſſit omnibus vtriuſq̄ ſexus xp̄ifidelibus dictam eccleſiam deuote viſitantibus in ſingulis feſtiuitatibus ⁊ ſtationibus eiuſdem eccleſie antedicte plenariam remiſſionē omnium peccatoꝝ. Item ſi quis intrauerit dictā eccleſiam per annum omni quarta feria liberat animam a purgatorio. Item ſi quis intrauerit per ianuam ſtantem in Auſtrali parte eccleſie p̄dicte de vna cruce ad aliam plenarie confeſſus ⁊ contritus; habet remiſſionē omniū peccatoꝝ.

SExta eccleſia pꝛincipalis eſt ad ſanctos Fa
bianū ⁊ Sebaſtianum. In qua ſunt omni
die.xlviij.anni indulgentiarum ⁊ tot quadrage-
ne: ⁊ cum hoc remiſſio tertie partis omniū pec-
catoꝝ. Itez in eadem eccleſia ſunt omni die mil
le anni indulgentiarum dati a Pelegio papa.
Item in eadem eccleſia ad cathecūbas ibi pꝛo-
pe ſunt tante indulgentie quāte ſunt in eccleſiis
ſanctoꝛum Apoſtoloꝛum Petri ⁊ Pauli: quia
ibi coꝛpoꝛa eoꝛum iacuerunt abſcondita longo
tempoꝛe in quodam fonte exiſtente in dicta ec-
cleſia: ſupꝛa quē eſt quoddam altare. Item Sil
ueſter: Gꝛegoꝛius: Honoꝛius: Pelagius Nico
laus ⁊ Joannes ſummi pontifices conceſſerūt:
⁊ quilibet eoꝛum conceſſit mille annos indulgē
tiarum quocunqꝫ tempoꝛe anni deuote viſitan-
tibus dictam eccleſiam: abſqꝫ peccatis moꝛtali-
bus cauſa deuotiōis: oꝛationis: aut peregrinati
onis. Itē in dicta ecclia iacet coꝛpus btī Seba-
ſtiani. Item ſuper altare ſancti Sebaſtiani vbi
iacet coꝛpus eius celebꝛauit miſſam ſctūs Gꝛe-
goꝛius papa pꝛo anima vnius Imperatoꝛis: ⁊
apparuit ei angelus ⁊ dixit. Hic eſt locus ſancti-
ſſimus in quo eſt diuina ⁊ vera pꝛomiſſio: ⁊ om

nium peccatoꝝ:ſplendoꝛ ⁊ lux perpetua : ⁊ ſine fine letitia:quas xp̄i martyr Sebaſtianus ꝓme-ruit/ virtute ſacrifitij liberatur anima. Item ibi eſt lapis in quo xp̄s reliquit veſtigia pedum ſuo rum quando obuiauit Petro perſecutionem fu gienti. Quem recognoſcēs Petrus dixit ad eū Dn̄e quo vadis? Reſpondit xp̄s. Romam re-deo iterum crucifigi. Item coꝛpus Fabiani pa pe ⁊ martyris. Item coꝛpus beati Stephani pa pe ⁊ martyris. Item coꝛpus ſancte Lucine vir ginis;que coꝛpus ſancti Sebaſtiani in dicto lo-co ſepeliuit : ⁊ hanc eccleſiā ad ipſius ſancti Se-baſtiani honoꝛem conſtruxit. Et. xviij. ſummi pō tifices martyres quoꝝ quilibet dedit ſuaʒ indul-gentiā/in dicta eccleſia ſancti Sebaſtiani requi-eſcunt. Sunt ⁊ multe alie indulgentie: in p̄dicta eccleſia;que numerari nō poſſunt pꝛopter innu-merabilia coꝛpoꝛa ſanctoꝝ ibidem requieſcentiū Item in cimiterio ſancti Calixti eſt plenaria re-miſſio omnium peccatoꝝ.

Viſitet hic pia mens ſanctoꝝ buſta frequenter
In chꝛiſto quoꝝ gloꝛia perpes erit.

¶Hic eſt cimiterium beati Calixti pape ⁊ mar tyris incliti. Quicunq̧ illud contritus ⁊ confeſ-

ſus ingreſſus fuerit: plenariam remiſſionem om
nium peccatorum obtinebit; per merita glorioſa
Centum ⁊ ſeptuaginta quatuor milium ſctõꝝ
martyrum quoꝝ ibi corpora in pace ſepulta ſunt
vnacũ quadraginta ſex ſummis pontificibus bea
tis. Qui omnes ex magna tribulatione venerũt
⁊ vt heredes in domo dñi fierent; mortis ſuppli
tium pro xp̄i nomine pertulerunt.

I·N·R·I·

Septima eccleſia pꝛincipalis eſt ad ſanctaꝫ Crucem in Hieruſalem: in qua ſunt omni die.xlviij.anni indulgentiaꝝ ⁊ tot quadragene ⁊ remiſſio tertie partis omniū peccatoꝝ. Itē in ſummo altari requieſcunt coꝛpoꝛa ſanctoꝝ Anaſtaſii: ⁊ Ceſarij. Item eandem eccleſiā que vocatur ad ſanctā Crucem in hieruſalem/ edificauit Cōſtātinus filius Cōſtātini magni impatoris in honoꝛē ſctē Crucis: ad p̄ces ſctē Helene ⁊ ſctūs Silueſter papa cōſecrauit eā. Sūt omni die dn̄ica.ccc. anni indulgentiaꝝ ⁊ tot quadragene/⁊ remiſſio tertie partis oīm peccatoꝝ. Itē he ſunt reliquie eiuſdē eccleſie. Pꝛio duo ciphi vnus qui fuit plenus de ſanguine xp̄i: alter vero de lacte btē Marie virginis. Itē ſpongia in qua iudei poꝛrexerunt xp̄o fel ⁊ acetū. Itē de ligno ſctē crucis. Itē due ſpine de coꝛona xp̄i. Unus clauus cū quo fuit affixus xp̄s in cruce. Iteꝫ de ligno crucis latronis pendentis ad dexterā xp̄i: qui fuit cōuerſus ad xp̄m. Itē in capella que vocatur hieruſalem quam mulieres nō intrant niſi ſemel in anno.ſ.in die dedicatiōis eiuſdē: que celebꝛatur in vigilia ſancti Benedicti abbatis.ſ.xx Martij.eſt remiſſio omniū peccatoꝝ.

AD ſanctã Mariã tranſtyberim. Hic locus vbi nũc illa venerabilis eccleſia eſt: olim appellabatur Taberna meritoria regiõis Tranſtyberim. In qua Romani milites qui amplius militare nõ poterant: vite ſue ſubſidia percipiebãt. Et appellabatur Meritoria: quia pro benemeritis eoꝝ ⁊ ſportularis pecunia donabatur: in cuius atrio hi verſus ſcripte erant.

Roma vetus veteres cum te rexere quirites
Nec bonus immunis nec malus vllus erat
Defunctis patribus ſucceſſit praua iuuentus
Quoꝝ conſilio precipitata ruis.

Ex hac taberna meritoria vz vbi ille due feneſtrelle ferree cancellate apud choꝝ ſunt poſite: tempore quo dñs noſter Jeſus xp̃s de virgine Maria naſci dignatus eſt: fons olei de terra exundauit: ac per totum illum diem ac noctem largiſſimo riuo vſq; ad Tyberim defluxit: Significans vnctionem xp̃i: ⁊ baptiſmũ: atq; doctrinaz eius qua omnes gentes imbueret ad credendũ per baptiſmũ. Quod miraculum attendẽs Sanctiſſimus preſul Calixtus natione Romanus ſicut erat iam ab antiquo tempore famatum in eodẽ loco vnde oleũ fluxerat. Procedẽte quoq;

tempoꝛe cū aliquantulum ceſſaret perſecutio a
xp̄ifidelibus : eadē eccleſia creditur nouis fabꝛi-
cis ampliata. Quam Gꝛego. pa. tertius ob reue
rentiā beate virginis : ⁊ beati Calixti martyris
pene a fundamētis diruptā: nouis fabꝛicis cum
tecto conſtruxit: ac totam depinxit. Sunt ſepul-
ta ibi coꝛpoꝛa ſanctoꝝ viꝫ Calixti pape. Innocē
tij pape: fundatoꝝ eccleſie. ⁊ Julij pape. ſancti
Quirini epi. Eſt in octaua die Aſſumptiōis bea
Marie in auguſto. ſtatio ⁊ indulgentia.
Jam puerum iam ſummū pater poſt tp̄a natum
Accipimus genitū tibi quē nos eſſe coeuū
Credimus bircoꝝ olei ſcaturire liq̄mina tybrim
Hinc oleū fluxit cum xp̄s virgine luxit
Hic ⁊ donatur venia quocunqꝫ rogatur.
AD ſanctū Griſogonū in p̄fata regione trā-
ſtyberim. In iſta eccleſia ſancti Griſogoni
he ſunt reliquie. Bꝛachiū ſancti Jacobi. Scapu
la ſancti Andree apli. ⁊ caput dicti ſancti Griſo-
goni. Sūt ibi indulgētie. Hic eſt ſedes ⁊ titulus
Cardinalis. Statio xxiiij quadrageſime.
AD ſanctam Ceciliam virginem. Iſta eccle
ſia prenominate virginis eſt etiā in regiōe
Tranſtyberim ſituata. vbi requieſcit coꝛpus ſctē

Cecilie: etiam corpora ſanctoꝝ Tyburtij Valeriani: Lucij pape primi: ⁊ maximiani ſub altari in choro requieſcunt. Sunt in eadē eccleſia plures alie reliquie. Fuerunt in dicta eccleſia olim edes ſancte Cecilie ⁊ habitacula quas ſanctus Paſcalis papa conſecrauit: ad honorem omnipotentis dei: eiuſq; genitricis glorioſe: ſanctorū apoſtolorum Petri ⁊ Pauli: beate Agathe ⁊ Cecilie. Anno incarnationis dominice. ccc. Indictione. xv. eccleſiam edificauit; ſicut plenius in Epiſcopali libro continetur.

Ad ſanctum Bartholomeū in Inſula. In iſta eccleſia eſt corpus ſcti Bartholomei ſupra altare maius in tabernaculo. Eſt etiam ibi corpus ſancti Paulini. ſcti Alberti. ſancti marcelli. ⁊ ſancti Superātij. Sūt ibi plures reliquie que cū ſupradictis in die ſcti Bartholomei apli ⁊ in dn̄ica Palmarū oſtendunt. Eſt vnus fons ante altare maius in choro: in quo inuenta ſunt corpora ſanctoꝝ ſcz ſancti Paulini ⁊ Superantij; apud illum ſunt. cc. anni indulgentiaꝝ.

Ad ſanctū Joannē in inſula ex oppoſito eccleſie ſcti Bartholomei. Hic eſt vnū clauſtrum mulierū: ibi eſt vna capella beate Marie

virginis verſus aquas Tyberis que apud mo-
lendinas appellatur. Dicitur q quodā tpe Ty
beris creuit vltra lampades ardentes ante ima
ginem: ⁊ nō fuerunt extincte: nec videbatur illa
ta aliqua leſio imagini per aquam.

AD ſanctum Nicolaum in carcere Tullia-
no in regione Ripe: ſunt iſte reliquie. Una
coſta ſancti Mathei apoſtoli ⁊ euangeliſte. ma
nus ſancti Nicolai: Brachiū ſancti Alexij: Sta
tio in quadrageſima.

AD ſanctam Mariam in porticu in regiōe
Ripe. Hic eſt vnus lapis precioſus zaphi-
rus in quo imago dei ⁊ beate Marie virginis:
miraculoſe eſt impreſſa. Tēporibus Joānis pa
pe primi: ⁊ Juſtini proprij filij Juſtiniani augu-
ſti: ⁊ Theodorici regis Gothoꝝ heretici Italiā
opprimentis: fuit in vrbe matrona potentiſſima
Siniaci conſulis ⁊ Patricij filia nomine Galla
inter Romanos diuitijs: generoſitate precipua:
Patriciatus dignitrte ſublimis cognominata:
Patricia moribus ⁊ vita beata. Sic enim tem-
poralibus viſa eſt bonis: vt legem domini nō de
ſereret: ⁊ a diuinis nullatenus declinaret. Et q2
xp̄o ſedula ſeruire curauit: ſuiqꝫ in ſe creatoris ſi

militudinem ꝛ imaginē prudenti, circumſpectio-
ne integram illibatamqꝫ ſeruauit: xp̄i ꝛ beate ma
rie imaginē per manus ſanctoꝝ angeloꝝ in pala
tio ſuo ſuſcipere meruit. Quadam enim die dum
familia circumſedente pranderet: ſupra propina
torium predicta imago omnipotentis dei bene-
dicte Marie matris filij nimio fulgore apparuit
Cuius immenſa luce Propinator verberatus:
ad dominā redijt: ꝛ quod acciderat territus nū-
ciauit. Mox Galla ſurgens a menſa venit ad di
ctum locum: lucem quidem vidit: ſed imaginem
decorā videre non potuit. Habito igitur cōſilio
multoꝝ procerum comitata concurſu: ad Late
ranenſe palatium feſtinauit: ꝛ Pontifici appari
tionem lucis religoſa grauitate narrauit: pijs la
chrymis poſtulās ꝛ magnis precibus: vt ad an-
cillaꝫ dn̄i ipſe dn̄s dignaretur venire: deo dante
ꝛ reuelante rem nouā plenius cogitaturus. Cu
ius ſanctis precibus venerabilis Pontifex ac-
quieſcens: cū Cardinalibus: Ep̄is ꝛ maioribus
ciuitatis ad Galle palitiū venit: ꝛ ad dictum lo-
cum accedens: extenſis brachijs: ꝛ oculis leua-
tis in celū: deuotiſſime intra lucem orauit. Cūqꝫ
adhuc venerabilis pater Papa orationi inſiſte

ret:inter brachia ſacratiſſimā ſuſcepit imaginem ⁊ eam adorandā circumſtanti multitudini cū lachrimis timoris ⁊ gaudij demōſtrauit. Et quomodo beatus Grego. vij. cōſecrauit iſtā eccleſiā que ante fuit palatiū prenoīate Galle Patricie Et de vita eius legitur in certis alijs legendis.

AD ſanctum Georgiū. In iſta eccleſia ſunt iſte reliquie. De lacte btē marie virginis: ⁊ de veſtimētis eius. Vexillū: lancea: ⁊ caput ſcī Georgij. Quod caput ſancti Georgij eſt repertum in vna capſa litteris aureis: ſignificantibus illud eſſe per S. p̄ſulem Zachariā pa. primū. Et deduci fecit regionē ad velū aureum in venerabilem iſtā Diaconiā cū magna ſolēnitate: vbi in honore ſuo cōſecrata eſt p̄nominata eccleſia. Et plures alie reliquie. Statio ⁊ titulus cardinalis

¶ Claudius tyberius deſcribēs pugnatores ciues Ramanos: inuenit ſexies decies centenaria milia. vcccc. ⁊. cccc. milia: quod adhuc reperitur ſcriptū antedictā eccleſiā ſubtus portugale.

AD ſanctam Anaſtaſiā. Eccleſia iſta eſt verſus palatiū maius conſtructa: ex oppoſito eccleſie ſancti Georgij. Sunt ibi plures reliquie Statio in quadrageſima ⁊ titulus cardinalis.

AD ſanctam Mariam que vocatur Scola greca infra montē Auentinū ante prenominatam eccleſiam poſitus eſt vnus lapis rotundus ad diſpoſitionem faciei ⁊ vultus: Qui dicebatur Bucca veritatis: ad quem homines ſe expurgauerunt: Uirtutem ſuam per vnam mulierem perdidit. Fuit etiā ſcola ſancti Auguſtini.

AD ſanctam Sabinam. Iſta venerabilis eccleſia vocatur ad ſanctam Sabinam de vrbe in monte Auentino: quaȝ miro opere presbiter vrbis Paulus Illiricus ſub papa Celeſtino ſicut patet in litteris aureis ſcriptis in parte poſteriori eccleſie ſuper portam Cypreſſinam. In iſto loco fuit ſedes Apoſtolica: ſicut demonſtrat ſtructura palatij in quo reſidēs papa Honorius tertius: cum curia ſua. Anno domini M.ccxvi. ordinem predicatoꝝ quē ſanctus Dominicus a predeceſſore ſuo papa Innocentio in Concilio Lateraneñ. impetrauerat auctoritate apoſtolica confirmauit. Et hanc eccleſiam beato Dñico ob ſpecialem familiaritatē ⁊ magne deuotionis affectū quē erga eū habuit inhabitādā cū frībus ſuis cōceſſit. Cuius etiā ob ꝑpetuā rei memoriā Calix papalis cum patena ⁊ corporali ⁊ altari

⁊ capelle apoſtolice de alabaſtro in loco iſto re-
ſeruatur. Hic ſepulta ſunt corpora ſanctoꝝ vide
licet ſancte Sabine: ſancti Theodori: ſancti Ale
xandri pape. Nota Auentinū primam regionē
Urbis fuiſſe. Hic eſt vnus lapis niger ſuſpenſus
de quo iſti verſus habentur.

Credidit orantem iactato condere ſaxo
Hic ſanctum Dominicū hoſtis verſuto ad ipſm̄
Marmoris illeſi confracto monſtrat in euum
Hiſq; fidem prebet ſuſpenſus ⁊ iſte molaris.

Sunt q̄plures alie reliquie notabiles ⁊ ſcripte:
⁊ eſt ibi Statio in die Cinerum.

Ad ſanctū Alexium in eodem monte Auen
tino eſt eccleſia que fuit antea domus pa-
tris ſancti Alexij. hic eſt locus ⁊ gradus vbi pre
dictus ſanctus Alexius patri incognitus: annis
xvij. penitentiam egit: vſq; ad annū Incarnatio-
nis dn̄ice cccviij. ſuum tradidit deo ſpiritum. In
loco iſto ſunt omni die. c. Anni indulgentiarū ⁊
totidem quadragene. De vita ⁊ morte ipſius le
gitur plenius in legenda ſua. Hic oſtenditur in
vno tabernaculo vna imago beate Marie vir-
ginis: circa quam ponuntur iſta ſcripta. Hec eſt
illa imago digna beate Marie ſemper virginis

quondam exiſtens in eccl'ia eiuſdem beate Ma
rie virginis in ciuitate Edeſſa: vbi beatus Ale-
xius peregrinus degebat: ꝛ corā qua ſemꝑ vole
bat orare: nec permittebat. Unde ipa beatiſſima
imago bis miraculoſe locuta dixit cuſtodi eccle-
ſie. Fac introire hominē dei: id eſt Alexiū: qui ſe
det foras in oſtio: quia dignus eſt regno celoꝝ.
Sub altari maiori in Choro ſunt corpa ſanctoꝝ
Bonifacij martyris: ꝛ Alexij cōfeſſoris: vt bul-
la Honorij. iij. pape patens demonſtrat. Necnō
Hermitis martyris: ꝛ alioꝝ ſanctoꝝ reliquie ſūt
quoꝝ meritis ꝛ interceſſionibus ab oibus ma-
lis ꝛ morbo epydimie liberemur.

Ad ſanctā Priſcā ex oppoſito eccleſie ſan
cte Sabine in monte Auentino.
Ubi ab Euandro ſacra eſt Herculis ara
Urbis Romane prima ſuperſtitio poſt
Ubi ſtructura tot veterū templa punienda deū
Montis Auentini nunc facta eſt gloria maior
Unius veri religione dei
Precipue tamen ob Priſce nobile templum
Quod Priſcum merito par ſibi nomen habet
Nā Petrus id coluīt pplos dū ſepe doceret
Dum faceret magno ſacroqꝫ ſepe deo

Dum quos facinoꝝ fontis decceperat erroꝛ
Hic melius ſacra purificaret aqua
Quod demū multis ſeſe voluentibus annis
Coꝛꝛuit haud vlla ſubuenienti manu
Sūmus ac antiſtes Calixtus tertius ipſum
Extulit: omne eius reſtituitq; decus
Cui ſimul eterne tribuit dona ampla ſalutis
Ipius ne qua parte caret ope.

AD ſanctū Sabam hic eſt vna fontana conducta in eccliam: cuius aquā homines guſtare poſſunt ꝛ bibere: ꝛ curabuntur a fluxu ſanguinis: quod ſepe claruit miraculis. Et eſt in iſta fontana ſancta de ſcapulario ſanci Sabe Abbatis ꝛ confeſſoꝛis. Eſtq; ibi vna Abbatia oꝛdinis ſancti Benedicti. Item recondita ſunt in iſta eccleſia coꝛpoꝛa Titi ꝛ Veſpaſiani, imperatoꝛum que videri poſſunt quotidie. Ad quoꝛum ſepulchꝛū ſcribuntur iſti ſequentes verſus.

Conditur hoc tumulo Titus cum Veſpaſiano
Patre felice ſed eminent pꝛoſpera Titi
Hieruſalem pꝛemens, domini emulos fremens
Aper de ſilua ferus ſingularis in hoſtes
Expurgat vineam ſabaoth ſternendo laboꝛem
Reddit ꝛ congruam vindictam populo nequā.

AD ſanctum Anaſtaſium ibi ad tres fontes in iſta eccleſia in monaſterio habet in eodē loco in choro vna bulla ſcripta; que ſic incipit. ¶ Anno. M. cci. quarto nonas; quo xp̄s venit: mundum redemit actu diuino kal. aprilis. Honorius felix monos dia. ſacer/hanc aulam cōſecrauit: Papaq; dicauit diuinis. Ac ter ſeptem Cardinales collaterales interfuerunt: ad martyris dei honorem. Et tunc aſtiterunt ꝛc. Eſt hic columna ſuper quam beatus Paulus apoſtolus decollatus eſt. In capella ad tres fontes eſt locus martyrij ſancti Pauli apoſtoli.

AD ſanctam Mariam Scala celi. Hec eſt ſecunda capella fundata in toto mundo ad honorem glorioſiſſime virginis Marie. Et vocatur Scala celi. quia beatus Bernardus dum celebraret in iſta capella meruit videre Scalam in celum vſq; erectam: ac angelos animas in celos per eandem ducentes. In qua capella quicunq; celebrant; aut celebrari faciunt pro animabus exiſtentibus in purgatorio: meritis eiuſdem beate Marie virginis/ dicte anime cito liberantur. Et quicquid ibi deuote petitur; ſine dubio impetratur. Et ſunt ibi plures indulgentie vt pa

tet in tabula indulgentiaꝝ. Item ſunt ibi recondita oſſa decem milium martyrum.

AD ſanctam Mariam annunciatã. Itẽ anno dñi. M.cc. Pontificatus dñi Honorij pape. iij. Anno. v. Indictione. viij. menſis Augusti. Die. ix. dedicata eſt hec eccleſia in honorem beate Marie virginis: ⁊ omnium ſanctoꝝ: per manus venerabilium Auagnini ⁊ Joannis ſanguini Epiſcopoꝝ aſſiſtentibus Joanne ville magne. Joanne ſancte Marie de Ruſille. Sũt ibi etiã in altari certe ⁊ ſcripte reliquie per manus ſupradictoꝝ recondite quaꝝ nomina ponuntur in vna tabula apud altare. Item ſciendũ ꝙ vbi iſta crux eſt in medio itineris dicte eccleſie ⁊ ſancti Sebaſtiani poſita: ſunt captiuata iſta. x. milia martyrum ⁊ militum.

DOmine quo vadis: in iſto loco quãdo angelus dei beatum Petrum eripuit de manu Neronis. Saluator ei obuians; cui Petrus ait. Dñe quo vadis? Et reſpondẽs. Vado Romã iterum crucifigi. Sunt multe indulgentie.

AD ſanctum Joannem ante portã latinam. Iſta eccleſia eſt conſtructa apud iſtam portam que dicit̃ porta latina. Ibi adhuc eſt locus

vbi miſſus eſt ſanctus Joannes in oleũ ferten-
tiſſimũ. Sunt multe indulgentie ibidẽ. Eſtq; ſta
tio in quadrageſima in dicta eccleſia.

Ad ſanctum Sixtum ante portam Appiaꝫ:
eſt clauſtrũ mulierũ: ſtrata vbi itur ad ſan-
ctum Sebaſtianum. Statio in quadrageſima:
ꝛ eſt titulus cardinalis.

Ad ſanctã Balbinam. Iſta eccleſia dicitur
etiã ad ſanctũ Saluatoreꝫ: cuius imago in
choro ſupra ſummũ altare oſtenditur: vbi ſepul-
ta ſunt iiij. corpora ſanctoꝝ. vcꝫ ſancte Sabine:
ſancti Quirini: ꝛ illarum duaꝝ virginũ quibus
prenominata imago apparuit. Eſt etiam ibi ſta-
tio in quadrageſima ꝛ titulus Cardinalis. Sã-
ctus Gregorius conſecrauit eccleſiã iſtam: ꝛ cõ
ceſſit. vij. annos indulgentiaꝝ.

Ad ſanctum Gregorium eſt vna Abbatia.
Gregorius Epŝ ſeruus ſeruoꝝ dei ꝛc. ſi-
cut continetur in priuilegio. qui Anno ſecundo
ſui preſulatus ꝛc. Collecta Cardinalũ Epiſco-
porum ꝛ ceteroꝝ Romane eccleſie multitudine
Eccleſiã iſtã quam ad honorem ſancti Andree
in Dioſcauri conſtruxerat: in qua rudimenta ꝛ
ſanctitatis ſuſceperat incrementa: eo ꝙ detuliſ-

36

prout eius anima deſiderabat conſecrauit. Quã ecclesiam etiam plenarie dotauit; et priuilegiis apoſtolicis premuniuit. Conſecratione vero perfecta flexis ad terrã genibus: ſe deo humili ſupplicatione proſternens: preces fudit ad dominũ dicẽs. Dñe Jeſu xpe fili dei viui: qui dixiſti apoſtolis: et per apoſtolos vniuerſis fidelibus xpianis. Quodcũqꝫ petieritis patrẽ in nomine meo dabit vobis. Peto ab oĩpotẽtia maieſtatis tue: qtũs quicũqꝫ deinceps in huius eccl'ie circuitu elegerit ſepulturã (dũmodo fidẽ xpianã teneat) imperpetuũ dãnationis eterne incendijs non ſit mancipãdus: ſed ad eterne vite gaudia ſublimãdus. Oratione vero completa: apparuit ei angelus dñi dicens. Gregori exaudita eſt oratio tua. Hic eſt brachiũ ſancti Gregorij pape primi. Eſt et crus ſancti Panthaleonis.

Ad ſanctos Joannem et Paulum in Celiomonte. Hic requieſcunt corpora ſanctorum Joannis et Pauli. Circa iſta loca ſancta ponitur vna bulla ſculpta: que dicit de recondicione iſtoꝝ ſanctoꝝ prenominatoꝝ.

Preſbiter eccleſie Romane rite Joannes
Hic animi vota dona vouendo dedit.

Martyribus xpi Paulo paritercꝫ Joanni
Passio quo sedem contulit esse pares.
Statio ⁊ titulus Cardinalis.
AD sanctum Stephanum in Celiomonte: est ecclesia structure rotunde. Ecclesiã hãc prothomartyris Stephani diu antea collapsam Nicolus. v. Pontifex maximus ex integro restaurauit. Ibi sunt fratres ordinis sancti Pauli primi heremite. De cuius vita ⁊ obitu hec infra scripta metra poteris legere.
Obitus ⁊ vite primi tempus heremite
Ut breuiter dicam: hec inspice metra solerte
Anno centesimo ⁊ septuagesimoprimo
Post incarnatum xp̃m de virgine natum
Thebaide genitus Paulus heremita primus
Hic sextumdecimũ cum peruenisset ad annum
Mundum reliquit: heremiqꝫ secreta petiuit
Cui ter denis cum septem insuper annis
Palma dedit victũ corporis pariter ⁊ amictũ
Celitus hinc manna pastus annis sexaginta
Domino mittente quotidie coruoqꝫ ferente
Post hoc ducentis octuaginta sex quoqꝫ ãnis
Patris eterni filij de virgine nati
Anno centesimo decimoqꝫ vite sue eterno

Paulus de mundo choris ſeptem letabundo
Ciuium ſanctorum obijt ad regna celorum.
Anno vero domini. M. ccl. tranſlatus de Con
ſtantinopoli in Venetias. Anno quidē. ccclxxxi
tranſlatus de Venetijs in Vngariam. Statio
et titulus Cardinalis.

AD ſanctam Mariam in nauicola: in eodē Celiomonte. Ponitur vna nauis lapidea in ſignū miraculi ante introitū eccleſie. Statio in Quadrageſima: et titulus Cardinalis.

AD ſanctam Mariam Imperatricem. Hic eſt imago beatiſſime virginis Marie: que etiam allocuta eſt beatum Gregoriū papam: dicendo. Quare amplius me nō ſalutas? cum ſemper pretereundo imaginem meam ſalutaueras. Sanctus Gregorius geniculando orauit: et petiuit veniam corā prenominata imagine. Et conceſſit poſt hoc omnibus geniculando orantibus tria Pater noſter. et tot Aue maria. bona intentione: et propoſito bono: toticns quotiens id fecerint. xv. Annos indulgentiarum.

AD ſanctum Petrum et Marcellinū. Anno natiuitatis dn̄i. M. cclxvi. Indictione xiij. Die. x. menſis Aprilis. Alexander papa cō-

ſecrauit hanc eccleſiā ſanctoꝝ Petri ⁊ Marcel
lini: ⁊ vtriuſqꝫ altare: Et repoſuit in maiori altari
de reliquijs prenominatoꝝ: ⁊ plurimoꝝ ſancto-
rum: quoꝝ nomina bene legi poſſunt in ſculptu
ra apud oſtiū eccleſie. Cōceſſit ipi eccleſiie a die
cōſecrationis predicta vſqꝫ in octauam ſingulis
annis indulgentiam trium annoꝝ: ⁊ trium qua-
dragenarum. Et deinde tranſtulit dictam indul-
gentiā de dicta die: in Feriam ſecundā poſt do-
minicam ſecundam quadregeſime. Qua die ad
didit indulgentiam vnius anni: ⁊ xl. dierū. Titu
lus Cardinalis ⁊ Statio in xl.

Ad quatuor coronatos. Beatus Leo. iiij.
papa ſub maiori altari recondens: colloca-
uit corpa ſanctoꝝ martyrū Claudij. Nicoſtini.
Symphronij: ⁊ plurimoꝝ ſanctoꝝ quoꝝ nomi-
na ſculpta ſunt circa prenominatum altare: ⁊
etiam Corpora aliorum ſanctoꝝ quoꝝ nomina
deo ſunt cognita. Item anno incarnationis dñi
noſtri Jeſu xpi. M. cxi. Indictione. iiij. v. Idus
Maij. dñs papa Paſcalis. ij. anno ſui Pontifi-
catus iuſſit cauare ſub altari quod prius cōbu-
ſtum ⁊ confractum fuerat: ⁊ inuenit duas Con
chas: vnam porphireticā: ⁊ aliā ex cōpromiſſo.

In quibus erant ſacra corpora ſupradictoꝝ ſan
ctoꝝ. In tertia vero die iuſſit vndiq; murari cō
chas: ⁊ deſup altare reedificari: ad memoriā ⁊
honorem dictoꝝ ſanctoꝝ: ⁊ laudē dñi noſtri Je
ſu chriſti. Statio ⁊ titulus Cardinalis.

Ad ſanctū Clementē eſt clauſtrū fratrū or
dinis ſancti Ambroſii. Sub altari maiori
requieſcit corpus ſancti Clementis pape ⁊ mar
tyris quod tranſlatum fuit de ciuitate Cerſona
trans pontum maris in hanc vrbem: p xpianiſſi
mum ⁊ clementiſſimū Juſtinianū imperatorem.
Et hic multoꝝ alioꝝ ſanctoꝝ ſunt reliquie: ⁊ cō
ceſſe multe indulgentie per ſummos pontifices
maxime per ſanctiſſimū Gelaſium papā qui quo
tidie illuc venientibus .xl. annoꝝ ⁊ totidē quadra
genaꝝ veniam ſuoꝝ indulſit peccaminū/ de gra
tia ſpeciali. ⁊ in .xl. duplicantur. Item fe. re. dñs
Alexander papa .iij. ad honorem ſancti Ignatij
martyris cuius corpus in prenominato altari re
quieſcit: per ſuū priuilegiū cōceſſit ⁊ largitus eſt
tertiā partē omniū pctōꝝ. Statio ⁊ titulus Car.
Item habetur in ſerie Ro. pontificum: q Joan
nes Anglicus poſt Leonē ſedit annis .ij. menſi
bus .v. diebus .iiij. vacauit ſedes menſe vno: vt

aſſeritur femina fuit ⁊ iuuenili habitu ab Amaſio ſuo Athenis ducta: in diuerſis ſciētijs tantū profecit: vt Rome tandem legeret ad trienniū: ⁊ magnos magiſtros haberet diſcipulos: nec ſibi quiſꝗ̃ ſimilis ibidem inueniretur. Magne itaqꝫ ſcientie ⁊ opinionis exiſtens: in Papam concorditer eligitur: ſed in Papatu per familiarem impregnatur. Uerum tempus partus ignorans: de ſancto Petro in Lareranū tendens: anguſtiata peperit inter Coliſeū ⁊ ſanctū Clementem: ⁊ ibidem (vt dicitur) moritur. Hāc viā quādo papa obliquat: dicitur a pleriſqꝫ ꝙ ꝓpter deteſtationem facti hoc fiat. Nec ponitur in Cathologo pontificum: ꝓpter mulierū ſexum quantum ad hanc difformitatem.

Ad ſanctam Mariam nouā. Iſta eccleſia contigua eſt templo quod dicitur Eternitatis. In natiuitate dñi noſtri Jeſu xp̄i multa miracula apparuerunt in eo. Nam templum pacis Rome conſtructū: vt dicit Innocentius. iij. propter pacem que xij. annis Rome fuit: Appollo Rome conſultus: reſpondit. Non caſurū donec virgo pareret: funditus ea nocte corruit. Item in dicta eccleſia eſt vna imago beate Marie vir

ginis in vno tabernaculo;quam beatus Lucas
diſcipulus xp̄i depinxit in Troade grecie:quam
angelus de franga panis ſecum Romā detulit:
in dictam eccleſiam;que tempore Honorij·iii·to
ta per incendia cōſumpta/diſpoſitioni iſtius ima
ginis nulla leſio facta fuit·Sunt in prenominatā
eccleſia reliquie videlicet:De fragmentis quā-
do dñs noſter ieſus chriſtus cibauit·v· milia ho
minū de·v·panibus ordeaceis· Sunt ibi infra al
tare in choro ſepulta corpora ſanctoꝝ ſcꝫ ſancti
Nemaſii tribunij patris ſancti Juſtini ſcti Sim-
phoriani· ſancti Olimpi· ſancti Exemperij · ſctē
Lucille:⁊ multe reliquie adducte de Cimiterio
ſancti Calixti · Eſt ibi ſepulta quedam domina
Romana nobilis nomine Franciſca:deo deuo-
ta·Cuius ſepultura eſt cancellata ferro: ⁊ deau
rata:que vſqꝫ huc non eſt canonizata: ⁊ nomen
eius in libro vite·Tittulus Cardinalis·

Ad ſanctos Coſmam ⁊ Damianū·Jn iſta
eccleſia ponuntur infraſcripta metra:Arte
muſaica:ſuperius in pariete·

Aula dei claris radiat ſpecioſa metalli
Jn qua plus fidei lux precioſa micat
Martyribus medicis populo ſpes certa ſalutis

Venit ex ſacro creuit honore locus
Obtulit hec domino felix antiſtes dignum
Manus ⁊ ethera viuat in aere poli·
Quicunq̧ viſitauerit iſtam venerabilem ſancto rum martyrũ Coſme ⁊ Damiani eccleſiam habet omni die·M·annos de indulgentia data a Gregorio papa primo; ⁊ ipſe beatus Gregorius conſecrauit altare maius iſtius eccleſie; ⁊ poſuit ſub illo altari corpora ſctõꝝ martyrũ Coſme ⁊ Damiani; ⁊ plurimoꝝ corpa ſctõꝝ quoꝝ nomina habentur in vna tabula circa dictũ altare·
Ad ſanctam mariã libera nos a penis inferni; ſctũs Silueſter Ro·põtifex a quo Conſtãtinus impator a lepra liberatus; ⁊ baptizatus cõſecrauit hũc locũ; que capella btẽ virginis vocat̃ Libera nos a penis inferni; ad quẽ locũ oĩbus ⁊ ſingulis veniẽtibus; ⁊ elemoſinã largiẽtibus vere penitẽtibus ⁊ ꝯfeſſis xi·milia ãnos de indulgẽtia cõceſſit; ibiq̧ draconẽ ligatũ ſubtus terrã p·cl·paſſus; cuius vlulatus ⁊ fremitus per aſtantes ſepius audiuntur poſuit ⁊ locauit·
Ad ſanctã mariã de conſolatione eſt imago btẽ Marie que multa facit miracula; ⁊ eſt in eadẽ eccliã plenaria remiſſio oĩm pctõꝝ ĩ die

dñica·ij·mēſis Junij:a primis veſpis vſq; ad ſe-
cūdas veſpas a papa Sixto.iiij·conceſſas·

AD ſctā3 mariā de gratia: hic eſt vnū hoſpi
tale vbi quotidie fiunt elemoſine pro infir-
mis ⁊ egrotantibus per ſocietatē Romanoꝝ·

AD carceres beati Petri apli retro Capi-
tolium· Jn hac venerabili ecclia eſt ꝯceſſa
a Romañ pontificibus vere penitentibus ⁊ con
feſſis viſitantibus dictā eccleſiā;ac largientibus
ſuas elemoſinas quotidie tertie partis oīm pec-
catoꝝ remiſſio·⁊ cc·annoꝝ indulgentia· Necnō
voluerunt dicti ſummi pontifices dictā indulgē-
tiam in diebus feſtiuis duplicari· Jtē in dicta ec
cleſia eſt fons qui miraculoſe apparuit qñ beati
apoſtoli Petrus ⁊ Paulus ſtabant in dicto lo-
co incarcerati: de cuius fontis aqua baptizati
ſunt per manus dictoꝝ aploꝝ ſanctus Proceſ-
ſus ⁊ Martinianus: qui cuſtodiebāt in carcere
dictos apoſtolos· Corpora vero dictoꝝ merty-
rum ſunt in dicta eccleſia ſepulta·

AD ſanctū Adrianū retro Capitoliū ⁊ pro
pe· Anno dñi·M·ccxvij·pontifi·dñi Gre-
gorij pa·anno·i·indictiōe·i·mēſis Januarij · die
xviij·inuenta ſunt corpa btōꝝ Marij ⁊ marthe:

⁊ reliquie ſancti Adriani ſub maiori altari: ⁊ corpora ſanctoꝝ trium pueroꝝ in Abſidie ſupra columnã recondita per magiſtrũ Pelagium Epiſcopũ Albaneñ. ⁊ dñm Stephanũ eiuſdẽ eccleſie Dyaconum Cardinalem cum clericis ipius ecclesie: videlicet Bartholomeo presbitero ⁊ Paulo dyacono Romañ. Nomina plurimoꝝ Epiſcopoꝝ; ſubdiaconoꝝ; clericoꝝ; ⁊ reliquiaꝝ patent in vna ſculptura in Choro predicte eccleſie. Item ad ſupplicationem dicti domini Stephani Cardinalis presbiteri; Pauli ⁊ Oliuerij dñs Gregorius papa xi. hanc eccleſiam dedicauit. Actum die Menſe Indictione vtſupra.

AD ſanctum Marcum in regione Pinee. ſunt multe venerabiles reliquie; que feſtiuis diebus ponuntur ſuper altare in vna capſula; quaꝝ nomina patent in vna cedula circa ipaꝫ capſulam; vt vnuſquiſqꝫ deuotus legere poſſit. Quam eccleſiam Paulus papa. ij. a fundamẽto renouauit; maximiſqꝫ indulgentijs eam dotauit; videlicet omnes ⁊ ſinguli qui eandem eccleſiam in octaua ſanctiſſimi corporis dñi noſtri ieſu chriſti; ⁊ in Epyphania dñi a primis veſperis vſqꝫ ad ſecundas veſperas incluſiue. Etiam qu

a Feria ſecunda Ebdomade ſancte nuncupate
proxime ſecutura vſq; ad Feriam tertiã Reſur-
rectionis dñice immediate ſequeñ tribus conti
nuis aut interpellatis diebus/ſaltẽ ſemel in die:
perſonaliter ⁊ deuote viſitauerint annuatim. Et
pro ſpiritualibus ac temporalibus ipſius eccleſie
ornamẽtis hmõi manus porrexerint adiutrices:
omniũ ſuoꝝ peccatoꝝ plenariam remiſſionem ⁊
indulgentiam conſequentur.

AD ſanctos Apoſtolos in regione Colũne
Hec eſt venerabilis eccleſia in honorẽ .xij.
Apoſtoloꝝ primo a Cõſtantino fundata; ⁊ poſt
modũ ab hereticis fuit deſtructa. Pelagius ⁊
Joannes ſummi Pontifices eam in gradũ pri-
ſtinum reſtaurantes/ multoꝝ ſanctoꝝ corpibus
ac indulgentijs exornarunt: corporibus apoſto
loꝝ Philippi ⁊ Jacobi iunioris in altari maiori
reconditis. Jn dextera parte Eugenie virginis
⁊ alioꝝ martyrum corpora. Jn ſiniſtra vero cor-
pus Sabini martyris. Colophiũ beati Thome
apoſtoli. Altaria ſacra ſeruant pedem Philippi
brachiũ ſancti Jacobi zebedei. coſtam Laurẽtij
ſpatulam ⁊ brachiũ ſancti Blaſii. beatoꝝ apoſto
loꝝ martyꝝ ſuprapoſita feneſtra reponit ſemper

in ſexta Feria quotuor tempoꝝ. ⁊.v.feria dñica
in albis.ac dñica qua canit̃ Canite tuba.Statio
eſt in ea prima kal'.Maij. Et in ſolẽnitatibus ſu
pradictoꝝ ſanctoꝝ remiſſionibus a pontificibus
Romanis conceſſis/ ſatis dinoſcitur premunita
Statio in xl.⁊ titulus Cardinalis.

AD ſanctã Mariam inuiolatam in regione
Tregi.In iſta eccleſia eſt oratoriũ in quo
beatus Lucas depinxit quatuor imagines vir-
ginis glorioſe.Unã ad ſui deuotionem in eo ſta
tu quo beatus Lucas habuit notitiã ipſius vir-
ginis benedicte; ideo cum annulo in digito de-
pinxit; que manet vſq; in hodiernum diem in di
cto oratorio.Et quia multa miracula beata vir-
go Maria in dicta imagine operabat̃;xp̃iani ad
eam confluentes ad dictã eccleſiã veniebant: ⁊
refecti gratia leti ad propria reuertebant̃.Voca
batur autem Oratoriũ ſancti Pauli ⁊ Luce.

AD ſanctũ Marcellum in regione Tregi.
In iſta eccleſia eſt monaſteriũ ſeruoꝝ btẽ
virginis. Eſt in iſta ecclia vna ſepultura porphi
retica: in qua recondita ſunt corpora ſanctarum
virginũ ⁊ martyrũ Digne:⁊ Merite.⁊ brachiũ
ſancti Mathei apoſtoli. Que omnia tpe San-

ctiſſimi dñi noſtri pape Calixti·iij·a populo Ro
mano viſa ſunt· Hic eſt ſepulta ſancta Felicitas
cum ſeptem filijs· Statio ⁊ titulus Cardinalis·

AD ſanctum Silueſtrũ in regione Colũne:
requieſcit corpa ſanctoꝝ ⁊ ſanctaꝝ quoꝝ
noticia natalitioꝝ patet in vna ſculptura longa·
Oſtenditur in iſta eccleſia caput ſancti Joannis
baptiſte·reliquie ſancti Laurentij· vna pecia de
cappa ſancti Franciſci· Et plures alie in die ſcti
Joannis baptiſte: ⁊ ſancti Silueſtri onſtendunt
quarũ nomina in oſtenſione reuelantur·

AD ſanctum Laurentium in Lucina in re
gione Campi martis·Anno incarnationis
dominice·M·cxcvi·Pontificatus dñi Celeſti-
ni pape·iij·Anno eius vi· Indictione xiiij· men-
ſis Maij · dedicata fuit hec eccleſia per manus
eiuſdem Celeſtini: cum quo interfuerunt Archi
epiſcopi Eboraceñ ac Cerentineñ· Sipontinus
epiſcopus Albaneñ·Octauianus Oſtieñ·Pe-
trus portueñ:· Joannes Viterbieñ · Nicolaus
Simphoniñ·⁊c·⁊ tota curia Cardinaliũ·Pre-
ſidente huic eccleſie Cinthio Cardinali·Facta
aũt eſt hec dedicatio ad honorẽ dei ⁊ beati mar
tyris Lauren·cũ deuotione totius ppli Roma-

ni adiacentiũ populo cum tanta ſolẽnitate ⁊ glo
ria: quanta hactenus nec recognita nec viſa fuit
Hec ſunt reliquie que ſunt recondite ſub maiori
altari· Due ampulle cum adipe ⁊ ſanguine ſan
cti Laurentij: ⁊ vas plenum de cremata carne
ſancti Laurentij · Sauſape quo angelus terſit
corpus eius· Craticula ſup̱ qua aſſatus fuit ſan
ctus Laurentius· ⁊ corpora beatoꝝ martyrum
Alexandri pape· Euentij· Theodoli· Seuerine
Pontiani· Euſebij· Vincentij· Peregrini· Gor
diani· ⁊ nomina plurimoꝝ ſanctoꝝ: ⁊ reliquiarũ
patent in dextera parte chori litteris ſculptis·:

Ad ſanctum Triphonem: eſt eccleſia cõti
gua eccleſie ſancti Auguſtini· Eſtq̃ ibi ſta
tio in quadrageſima ⁊ indulgentia·

Ad ſanctũm Auguſtinũ in regione Campi
martis: eſt vna eccleſia noua nunc a funda
mentis pulchre erecta ⁊ cõſtructa· Hic eſt ſepul
tura ſancte Monice· Eſtq̃ caput ſancte Moni
ce: ⁊ ſancte Ruffine· Hic eſt principalior imago
inter oẽs imagines quas depinxit ſanctus Lu
cas quam ſemper quocunq̃ ierat ſecũ portauit:
Et eſt reperta in ſepultura ſancti Luce circa ca
put eius· Et vocatur ſancta Maria virgo virgi

num ⁊ mater omniū Etiam per totam vrbē Ro
manam claruit miraculis : tpe Innocentij pape
viij. Anno dñi. M.cccclxxxv.

AD ſanctum Apollinarem requieſcunt coꝛ
poꝛa ſanctoꝝ martyꝝ Euſtratij Mardarij
Eugenij Oꝛeſti ⁊ Auxentij ſub maioꝛi altari.
Statio in quadrageſima ⁊ ſedes Cardinalis.

AD ſanctā Mariam de populo ad poꝛtam
Flamineā: que hac de cauſa hoc nomine
appellatur: ſcꝫ de populo. Nam tempoꝛe Paſ-
calis vbi nunc altare maius eſt erat quedam ar-
boꝛ Nucis: alias arboꝛes in altitudine pꝛecellēs
in qua demones latitabant Neronis coꝛpus cu
ſtodientes. Qui omnes tranſeuntes per pꝛeno
minatam poꝛtam Flamineam trucidabant: ⁊ pe
nitus ſuffocabant. Audiens autem hoc ſanctiſſi
mus papa Paſcalis pꝛedictus: omni populo in
dixit ieiuniū. Etenim cum clero in oꝛatione per-
ſiſtens: deuote ſupplicando: vt deus ⁊ beata vir
go Maria dignarentur populū Romanū a tam
inhumaniſſima ⁊ terribili peſte liberare: ac cui
placeret quid faciendū/miſericoꝛditer relaxaret.
Cui tertia nocte apparuit beata virgo bis allo-
quēs eum dixit. Paſcalis ſurge ⁊ egredere ad

locum qui Flaminea porta dicitur; iuxta quam
arborē nucis reperies / alias arbores altitudine
precellentē. Quā truncari facias/ ꝛ penitus era-
dicari: ꝛ in eodē loco meo nomine facias eccle-
ſiā fabricari. Qui cū euigilaſſet ſtatim dictū locū
acceſſit: cōgregata multitudine populi; ac cleri:
ꝛ prelatoꝝ proceſſionaliter dictā arborē prece-
pit incindi: atqꝫ radicitus eradicari. Mox vt ex
titit arbor eradicata: manibus proprijs ibi altare
fundauit: ꝛ poſtmodū in ſui cōſecratione certis
reliquijs inſigniuit: ꝛ miſericorditer indulgētias
promulgauit. In cuius cōſecratiōe omnibus de
uote accedentibus: ꝛ ſuas elemoſinas largienti-
bus iuxta ſuaꝝ virium poſſibilitatē; ſupradictus
papa Paſcalis cōceſſit a feria. vi. poſt tertiā do
minicā quadrageſime vſqꝫ ad octauā Paſce ꝑ
quolibet die. M. annos ꝛ totidē quadragenas
ob reuerentiam virgin[illegible] glorioſe. Quā Sixtus
papa. iiij. de nouo a fundamento renouauit: ꝛ tā
maximis indulgētijs dotauit vꝫ Omnes ꝛ ſin-
guli qui eandē eccleſiam in natiuitatis. Purifi-
cationis. Annūciationis. Viſitationis. ꝛ Aſſum
ptionis Marie virginis feſtiuitatibus; a primis
veſperis vſqꝫ ad ſecundas veſperas ſingulis ea

rundē feſtiuitatibus. Et qualibet die ſabbati ſin-
gularum ebdomadarū. xl. plenariā omniū ſuoꝝ
peccatoꝝ remiſſionē ⁊ veniam conſequant̄. In
eadē eccleſia ſunt q̄plures venerabiliſſime reli-
quie: quaꝝ nomina nimis eſſet enarrare.

AD ſanctam Bibianā: eſt locus qui voca-
batur ab antiquo tēpore Urſipileati. Mo
derno tempore Monaſteriū ſancte Bibiane.
Item anno a natiuitate dn̄i. M. Honorius pa-
pa. iiij. Anno. viij. pontificatus ſui; menſis Mar
tij. vi. feria ante Dn̄icam paſſionis cum magna
ſolēnitate hanc eccleſiam in honorem beate Bi
biane virginis ⁊ martyris cōſecrauit remiſſione
trium annoꝝ ⁊ trium quadragenarum a die cō-
ſecrationis quā. iij. die ante ipam Dn̄icam paſ-
ſionis ſtatuit celebrandā; vſq; ad octauā ipſius
annuatim ſingulis diebus ad eā deuote venien-
tibus indulgendo. In loco iſto plantauit ſancta
Bibiana vnā herbam: qua puluerīſata homiēs
a morbo caduco curantur. Quomodo ſuſcipien
dus eſt iſte puluis ponitur in ſcriptis. Fuerūt in
iſto loco ſepulta. v. milia corpora ſanctoꝝ marty
rum: abſq; paruulis ⁊ mulieribus. Et ibidē eſt in
dulgentia maxima: vt in cronicis veraciter enar

ratur·Sunt etiam ibi ſexcentoꝝ milia annoꝝ in⸗
dulgentie in feſto Omniū ſanctoꝝ· Statio in·xl·

Ad ſanctū Euſebiū eſt monaſteriū in quo
ſunt·vij·M·dccc·ꝛ liiij·quadragene vere
indulgentia cōceſſe omnibus viſitantibus: ꝛ ma
nus poꝛrigentibus adiutrices·Nomina multoꝝ
ſanctoꝝ quoꝝ coꝛpoꝛa in iſta eccleſia ſancti Eu
ſebij recondita ſunt pñt in vna tabula ſcripta ſm
oꝛdinem legi·Statio ꝛ titulus Cardinalis·

Ad ſanctum Matheū in via vbi pꝛogredit
de ſancto Joanne in Lateranū:ad eccleſiā
ſancte Marie maioꝛis·Ibi ſunt·M·anni indul⸗
gētiaꝝ ꝛ totidē quadragene ꝛ remiſſio ſeptime
partis omniū peccatoꝝ·Quas confirmarūt Ho
noꝛius: Alexander: ꝛ Innocentius pontifices·

Ad ſanctum Julianū ex oppoſito Eccleſie
ſancti Euſebij·Hic pꝛope videntur adhuc
ab antiquo Idoloꝝ imagines poſite·Sunt in ec
cleſia ſancti Juliani fratres Carmelite·Notan⸗
dum eſt ꝙ ibi fit vna Aqua benedicta cum reli⸗
quijs ſanctoꝝ Juliani ꝛ Alberti: que curat om
nes febꝛicitantes;etiam alias infirmitates qui ie
iuni ſumunt cum tribus Pater noſter: ꝛ totidē
Aue maria;ad laudem omnipotentis dei;gloꝛio

ſte virginis Marie: ⁊ ſanctoꝝ Juliani ⁊ Alberti
vel vnam miſſam ad honorē prenominati ſancti
Alberti legant vel legi faciant. Quoꝝ ſanctoꝝ
feſtiuitates ſunt die ſeptima Auguſti.

Ad ſanctum Vitum ad macellos. In iſta
eccleſia eſt vnus lapis marmoreus ferreo
cācello circūdatus: ſuper quo trucidata ſeu inter
fecta ſunt vltra milia corpora ſanctoꝝ martyrū.
Habenturq; in predicta eccleſia. vi. milia annoꝝ
⁊ totidem quadragene. Item in ſupradicta ec-
cleſia habetur talis gratia per merita ſanctorum
Viti ⁊ Modeſti ac Creſcentie: ꝙ quicunq; le-
ſus vel morſus ab aliquo cane rabido vel furio
ſo: vel a quouis alio animali: panem tinctum in
olio ſancti Viti comederit ipſius ſancti meritis
ab inſtanti liberabitur.

Ad ſanctam Praxedem: temporibus ſan-
ctiſſimi ac beatiſſimi apoſtolici dñi Paſca
lis Pape: introducta ſunt veneranda ſanctoꝝ
corpora in hanc ſanctā ⁊ venerabilem Eccleſiā
beate xpi virginis Praxedis: que predictus pō
tifex diruta ⁊ cimiteriū ſeu corporis iacentia au-
ferens ſub altari ſummo proprijs manibus col-
locauit: in menſe Julio. Die. xx. Indictione. x.

In capella Libera nos a penis inferni: ⁊ oꝛtus paradiſi / eſt Colūna ad quam ligatus fuit dn̄s noſter Jeſus xp̄s in paſſione ſua. Et ſuper dictā columnā ſunt coꝛpoꝛa ſanctoꝝ martyrū Valentini ⁊ Cenonis. Et in medio capelle ſub lapide rotundo ſunt coꝛpoꝛa. xl. martyrū. Et in ſiniſtra manu eſt lapis ſuper quem poſitū eſt plumbum cum quo colūna fuit mutata: quē mulieres tangunt/quia dictam capellam intrare non poſſunt Sub iſto lapide ſunt ſepulti. xl. ſummi Pontifices. ⁊ quotidie ſunt ibi indulgentie. xij. M. annorum/totidem quadragenarum/ ⁊ tertie partis remiſſio omnium peccatoꝝ. Jn medio eccleſie vbi ferrum circūdat lapidem rotundum: ſub illo lapide dicitur eſſe ſanguis ſanctoꝝ martyꝝ quē beata Praxedis cum quadam ſpongia colligēs in hunc puteum lapide rotundo concluſum infundebat. ⁊ multa ſanctoꝝ coꝛpoꝛa in ip̄o zelauit: ꝑ quoꝝ merita concedat nobis deus celoꝝ regna Jtem in hac ſupꝛadicta venerabili capella eſt altare ſuper quo Paſcalis papa pꝛedictus celebꝛauit. v. miſſas pꝛo quadā anima defuncta. quibus finitis viſibiliter vidit illam deferre beatam virginem in gremiū omnipotentis dei: vt euidē-

ter patet in pariete dicte Capelle ſupra feneſtrā ferream. Quo miraculo viſo: auctoritate apoſto lica dimiſit: q̄ ſi aliqs celebrari fecerit: extrahet vnam animam de purgatorio.

AD ſanctum Martinū in montibus: tēpori bus dñi Sergij pape iunioris in ſacro alta ri beati Silueſtri p̄ſulis: ⁊ beati Martini cū bea to Fabiano ⁊ Stephano ⁊ Sottere martiribus ac ſummis Pontificibus: inſimulq; Aſterio cū ſanctiſſima filia eius: ſanctoq; Ciriaco ⁊c. De pluribus corporibus ſanctoꝝ habet̄ ſculpta vna bulla in marmore ad dexterā ptem chori ſūmi al taris prenominate eccleſie. Itē iſti ſequētes ver ſus ſunt ſcripti litteris aureis: ſiue ope muſaico triplici circulo in circuitu parietis ſupra ſummū altare iſtius eccleſie.

Sergius hanc cepit preſul quam cernitis aulā
Romano ſedis diuino tactus amore
Cenobiū ſacrum ſtatuit monachoſq; locauit
Regina qbus martinus ouās ſilueſter ⁊ almus
Qui moriens nullū potuit conferre decorem
Perfecit ſolers melius q̄ȝ ante manebat
Qui dño aſſiduas valeāt perſoluere laudes
Prefulgent gaudentq; ſicq; cum chriſto

Sed mox pa· Leo quartus vt culmina ſumpſit
Atq; pie totam picturam ornauit honeſte
Talibus ⁊ donis quoꝝ tempore meritis
Hec tempora dicata coruſcant·

AD ſanctū Ciriacū retro Termas eſt vna eccleſia nunc ruinata; vbi quondā erat ſtatio ⁊ indulgentia; ſed tempore Sixti pape quarti hec omnia trāſlata ſunt in eccleſiā ſancti Quirici apud turrim militie·

Inſtaurata videlicet cū quiritus matre iulita
Que fuerunt longa diruta templa die
Principe ſub Sixto delubris nulla vetuſtas
Hic reficit pontes; menia; templa; vas·

Sunt ſub altari maiori recōdite reliquie de pluribus martyribus; quoꝝ nomina habentur ſcripta apud predictum altare·

AD ſanctam Suſannā apud Termas· Ibi ſunt ſepulta corpora ſancte Suſanne ⁊ patris eius· Eſt ibi clauſtrum ordinis ſancti Auguſtini· Statio in xl· ⁊ titulus Cardinalis·

AD ſanctam Potentianam· In iſta eccleſia ſancte Potentiane ſororis ſancte Praxedis requieſcunt vltra tria milia corpora ſanctoꝝ martyrū in cimiterio Priſtille· Et papa Simpli

cius conſecrauit hãc eccliam: ⁊ cõceſſit pro quo
libet corꝑe deuote eã viſitantibus indulgentias
vnius anni ⁊ vnam quadragenam ⁊ tertie par-
tis peccatorꝝ remiſſionem. Papa Celeſtinus
Bonifatius; Clemens; Gregorius; Vrbanus;
⁊ Alexander; quilibet iſtorꝝ conceſſit que omni
die legi poſſunt in vna tabula ſcripta. Itẽ in pri-
ma capella huius eccleſie retro ſummum altare
verſus Meridtem celebrauit ſanctus Petrus
apoſtolus primitias ſuas; Et in minori Capella
verſus Meridiem eſt Puteus in quo recondi
tus eſt ſanguis trium milium martyrum. ⁊ in ea
capella vocata ſancti Paſtoris; quidam ſacer-
dos miſſam celebrans; infeſtatione diaboli agita
tus in eleuatione ſancta dubitabat ibi eſſe verũ
corpus dñi noſtri Jeſu xpi: ⁊ ſtatim hoſtia de al
tari ſuꝑ lapidem marmoreũ cecidit. Sacerdos
videns hoc miraculum; pauit. ⁊ manibus maxi-
ma cum reuerentia hoſtiam ſuſcepit; que ibidem
ſupra lapidem miraculoſe ſue magnitudinis ſig-
num reliquit; quod cãcello ferreo obductum eſt
vt quotidie videri poteſt. Et ex hoc miraculo ſa
cerdos credidit quod antea dubitabat. Statio
in quadrageſima ⁊ titulus Cardinalis.

AD ſanctam Jndolam eſt clauſtrū mulierū in qͦ raro intrāt peregrini ⁊ alij hoīes.

AD ſanctū Vitalē eſt vna ecclīa per Sixtū papā.iiij.Pont.max.reſtaurata tp̄e ſuo anno Jubilei.Eſt ſtatio:⁊ titulus Cardinalis.

AD ſanctū Laurentiū paliſperne inter palatia Decij imperatoris iſta eccleſia eſt conſtructa.Hic eſt locus martyrij vbi aſſatꝰ eſt beatus Lauren. ſepulturaq̀ꝫ exiſtit beate Brigitte que fuit regina regni Suetie. Jbi in prenoīata ecclīa ſancti Laurēn.plures reliquie oſtendunt feria v.quadrageſime. quaꝝ nomina habentur in vna tabula ſcripta.vna pars Craticule Brachium ſc̄ti Laurēn. Jtē in vno cirſtallo certi carbones quibus aſſatus eſt btūs Laurentius qui clare videri poſſunt:etiam oſſa ſancti Laurentij Statio in xl.Eſt cluaſtrum mulierum.

AD ſanctam Eufemiam.Jſta eccleſia eſt in medio iſtarum eccleſiaꝝ ſancte Potentiane ⁊ ſancti Petri ad vincula; inferius in ſtrata vbi itur ad Mariā maiorem:eſt clauſtrū mulieꝝ. Que prenoīnata ſancta Eufemia proiecta fuit in puteum in quo ſerpentes ⁊ ſcorpiones erant; quibus gratia xp̄i illeſa exiuit.

AD ſanctũ Laurentiũ in carcere; in eadem ſtrata in qua prenominata ecclia ſancte Eufemiane eſt prope. Dicitur etiã ad ſanctũ Laurentiũ ad fontes. Eſt etiam clauſtrum monialiũ Ibiqȝ ſanctus Laurentius ſanctum Ipolitum ⁊ Lucillum baptizauit; ⁊ eos fidem Chriſtianaȝ docuit.

AD ſanctum Petrum ad vincula in mõte. Hic eſt titulus Cardinalis. De reliquijs iſtius eccleſie ⁊ indulgentijs infraſcripta metra exponunt.

Hoc dñi templum Petro fuit ante dicatum
Tertius antiſtes Sixtus ſacrauerat olim
Ciuili bello deſtructum poſt fuit ipm̄
Endoxia quidem totum renouauit ibidem
Pelagius rurſus ſacrauit papa beatus
Corpora ſanctoꝝ condens ibi Machabeoꝝ
Appoſuit Petri precioſi vincula ferri
Illuſtris mulier que detult ab Hieruſalem
Et quibus eſt Petrus Neronis tpe vinctus
Auguſti menſis celebrantur feſta kalendis
Quiqȝ huc acceſſerint lauantur crimina cũcta
Itẽ de his ⁊ pluribꝰ reliquijs poniť pulchre in tabula vbi plenius quiſqȝ poteſt intelligere.

AD ſanctam Mariã Ara celi prope Capi-
tolium in monte qui dicit mõs Carpeius
vbi aſcendit per.c.et xxviij.gradus. Ubi nũc eſt
eccleſia;antea fuit palatiũ Octauiani;cui Sibil-
la(quem Romani vt deum adorare volebant)
circulum aureũ circa Solem oſtendit;et in eodẽ
virginem puerũ in brachio tenentem;dicens ei.
Hic maior te eſt. Poſtea cõſtruxit ibi vnum al-
tare;et vocauit illud Ara celi. Oblationem fecit
et adorauit vnigenitũ dei filium. Ad iſtud altare
ponuntur ſequẽtes verſus ſculpti in medio dua
rum columnarum marmorearum.
Luminis hanc almã matris qui ſcãdis ad aulã
Cunctarum primaq3 fuit ab orbe ſita
Noſtras quod ceſar tũc ſtruxit Octauianus
Hanc Aram celi ſacra cum proles pater ei.
Sunt in iſta eccleſia infraſcripte reliquie. Eſt ibi
ſepulchrum ſancte Helene;que fuit mater Con
ſtantini. Hic ſepulti ſunt ſanctus Habuudus;ſan
ctus Artenius ſanctus Habundantius. Ibi eſt
imago beate Marie virginis quã ſanctus Lu
cas depinxit in ea diſpoſitione et forma dum ſte
tit ad crucem dñi noſtri Jeſu xpi. De cuius vir
tute poſſunt legi in vna tabula poſita circa iſtaʒ

imaginem miracula multa· Item ante chorũ eſt
vnus lapis rotundus circundatus paruo can-
cello: de quo lege iſtos verſus·
Chriſticole cuncti deuota mente tenete
Tempore Gregorij ſculptus eſt lapis iſte
Angelicis pedibus ex bonitate Jeſu·
Sũt in iſta eccleſia fratres ordinis ſctĩ Frãciſci·

AD ſctõs angelos in regione ſancti Angeli ibi ſepultus eſt ſanctus Simphorioſus cũ ſocijs ſuis· Ibi ſunt etiã reliqe q̃ ponunt diebus feſtiuis ſuper altare· Qui Ro· vrbis eſt Senator omni anno offert huic eccleſie vnum calicem·

AD ſanctam Mariam ſuper Mineruam in regione Pinee· In iſta eccleſia ſunt frẽs ordinis ſancti Dominici· Ratio nominis iſtius eccleſie patet in his verſibus ſequentibus·
Romanus hic pplʾs coluit delirãdo mineruam
Nũc ibi chriſticolam colit orthodoxa Mariam
Illius iam deperijt vndiqꝫ ſapientia fallax
Vera per hãc mundo regnat ſapientia chriſtus
Illa ſubacta iacet: hec ſublimiſſima regnat·
Illa ſuis: penã: hec nobis premia confert·
Sunt in prenoĩata eccleſia infraſcripte reliquie·
De crinibus ⁊ veſtimentis beate virginis· De

tribus patriarchis Abrahã Iſaac ꝛ Jacob· De Daniele propheta · Item ſocietas Romanorũ ciuium multas elemoſinas ibidem facit pauperibus ꝛ orphanis·

AD ſanctam Mariam rotundam: olim templum omniũ Idoloꝝ erat: nunc in honorẽ beate virginis Marie eſt dicata ꝛ conſecrata ꝛ Omniũ ſanctoꝝ· Tertia ꝛ ſeptima diebus menſis Maij eſt ibi ſtatio ꝛ ꝑdonantia · In diebus feſtiuis beate virginis ꝛ Omniũ ſanctoꝝ eſt ſtatio ꝛ perdonantia · In choro ſub altari ſepulta ſunt corpora ſanctoꝝ Raſii ꝛ Anaſtaſii·

AD ſanctã Mariã magdalenam in regione Colũne: ibi ſocietas Confallonis multa opera penitentie facit·

AD ſanctum Euſtachium in regione ſancti Euſtachij· Anno incarnationis dñice· M· cxcvi· Anno vi· Celeſtini pa· iij· Indictione xiiij· in dñica qua cantatur Modicum · dedicata eſt eccleſia ſancti Euſtachij: cum tribus altaribus· ꝛ eſt conſtructa per dictum papam· Coadiutores autem fuerunt hi Epiſcopi· Octauianus hoſtieñ· Petrus Gallocia portueñ· Joannes albanenſis· ꝛ Petrus Archiepiſcopus agereñ· Ro·

mina plurimoꝝ Epiſcopoꝝ aſſiſtentiū ponuntur in ſculptura inſtrumenti· In eadem eccleſia ſunt he reliquie· De ligno ſancte Crucis dn̄i noſtri Ieſu xp̄i: de ſanguine ipius: de ſpinea corona: de veſtimentis eius: de coſta ſancti Andree: de carbonibus ſancti Laurentij: de reliquijs ſancti Euſtachij: Theopiſte vxoris: filioꝝ Theopiſte ⁊ Agapiti· Ponuntur etiam certe capſule cum reliquijs ſuper altare in feſtiuitatibus·

AD ſanctum Saluatorē apud campū Martis: circa templū Martis· Hic eſt vna imago Saluatoris que dicitur Pietas·

AD ſanctā Mariam montis celi in regione Regule· Hic eſt ſepulta ſctā Nimpha v̄go ſctūs Mancilianus ep̄s· Apud iſtā eccleſiā ſunt notabiles reliquie ⁊ indulgentie·

AD ſanctū Martinellū in regione Regule· Gualterus mōachus ſcti ſaluatoris reatiſi· tpe Honorij pa·ij·a fundamētis reedificauit eccleſiā iſtā· Hic eſt de veſtimcto ⁊ tunica quā btā v̄go cōterit filio ſuo Ieſu xp̄o: ⁊ creuit ſecum·

AD ſanctum Andream in Regione medie vie Cāpi flore ⁊ platee iudeoꝝ· Itē anno a Natiuitate chriſti·M·ccccxlvij· fuerūt inuēte

digne reliquie in vna pelui ꝛ vno vitro que ſteterunt plusq̄ .cc. Annis in iſto loco ſicut pateſaciebat ſcriptura cum iſtis reliquijs reperta.

AD ſanctum Blaſium ad annellū in regione Regule. Hic eſt annulus ſancti Blaſii quē detulit in dignitate Epiſcopali in manu ſua Sūtq̄ plures reliquie in iſta eccleſia que in die ſancti Blaſii ꝛ alijs feſtiuitatibus monſtrantur: ita vt bene videri poſſunt.

AD ſanctā Barbaram in regione Parionis. In maiori altari iſtius eccleſie ſunt poſite he reliquie. De capite ꝛ velo ſancte Barbare: de veſtimēto virginis Marie: Bartholomei apoſtoli: Margarete: Felicis: Loticij: Chriſtofori: Sebaſtiani: Alexij: Marij ꝛ Marthe de interula: Dalmatica ſancti Laurentij: apoſtoloꝝ Philippi ꝛ Jacobi: Petronelle: de capillis ſancte Marie magdalene. De plurimoꝝ ſanctoꝝ reliquijs ꝛ indulgentijs habetur in ſcriptis ad altare maius. Etiam ſcribitur legenda beate Barbare metrice pulchre poſita.

AD eccleſiam ſancti Jacobi hiſpanoꝝ nuncupatam de vrbe: conceſſit Innocentius papa .viij. plenariam remiſſionem omniū pecca-

toꝝ omnibus ⁊ ſingulis qui eandem eccliam in feſto eiuſdem ſcti Jacobi apoſtoli a primis veſperis vſq; ad occaſum ſolis diei ipſius feſti deuote viſitauerint annuatim.

AD ſanctam Mariam de anima eſt hoſpitale Almanoꝝ: ibidem cum maxima deuotione ac diligētia celebrantur diuina: ⁊ ſunt huic eccleſie multe indulgentie conceſſe: Cuilibet quoq; Alamano vtriuſq; ſexus datur tribus noctibus hoſpitium.

AD ſanctam Mariam de pace: quam Sixtus papa. iiij. de nouo a fundamento edificauit: eamq; maximis indulgentijs dotauit. vic; Omnes ⁊ ſingulis qui eandem eccleſiam ſingulis feſtiuitatibus beate marie virginis ſc; Annūciatiōis: Viſitationis: Niuis: Aſſumptiōis: Natiuitatis: Cōceptionis: ⁊ Purificationis a primis veſperis vigilie vſq; ad occaſum ſolis feſtiuitatum earundem. Necnō quolibet die ſabbati totius quadrageſime per totam diem deuote viſitauerint: pro qualibet earundem feſtiuitatum ⁊ dictoꝝ dierū ſabbati qua predictā eccleſiā viſitauerint: plenariam remiſſionem ⁊ veniam omnium peccatorum conſequantur.

AD ſanctum Laurentiũ in Damaſo in regione Parionis apud campũ flore. Eccleſiam iſtam fundauit beatus Damaſus primus: ⁊ dicauit. Ponitur in feſtiuitatibus ſuper altare vna capſa eburnea decorata; in qua plures capſelle cum reliquijs ſanctoꝝ: quoꝝ nomina vna cum iſtis capſellis in vna cedula ſcripta ponunt. Etiam vnum bicceriũ grande vitreum; ex quo in die ſancti Damaſi homines ſumunt potũ ad honorem prenominati ſancti Damaſi; de cuiꝰ virtute omnes homines confidunt de febribus ſe liberandos. Titulus ⁊ ſedes Cardinalis.

AD ſanctum Blaſium de panneta in medio Campi flore ⁊ pontis ſancti Angeli in via que dicitur Florida via. De iſtius eccl'e indulgentia ⁊ reliquijs iſti ⁊ plures alij verſus ſculpti in lapide verſus portam dant intelligere.

Hoc fuit inceptum renouari tempore templũ
Urbis Alexandri Romane preſulis anni
Annus erat eius duodecimus ⁊ ipẽ ſecundus
Annus millenus gemiminus tunc ſeptuagenus
Tempore quo verbũ concepit virgo ſupernũ
Annus in auguſto currebat menſe peruſto
Sexta diadena fuerant Indictio dena

Abbas dominus meritis ⁊ nomine dignus
Iſtam domū quidem cepit compleuit ⁊ idem
Condidit hic lignū crucis venerabile dignum
Et veſtem diue genitricis quippe marie.
Andree ſancti Blaſii Barieqꝫ Criſanti.

AD ſanctū Celſum in regione Pontis: vbi nūc ecclia eſt/fuerūt edes patris ſcti Celſi qui cū ſancto Juliano ⁊ Baſiliſſe corporaliter tranſlatus eſt ad eccleſiam ſancti Pauli apli.

AD ſanctā Mariam tranſpontinā. In iſta eccleſia cernuntur adhuc ille due Colūne in quibus beati apoſtoli Petrus ⁊ Paulus li gati fuerunt: ⁊ flagellati. quas omnes homines poſſunt pro deuotione quottidie attingere. Itē in porta media iſtius ecclie reperiūt iſta ſculpta. Anno dñi. m. cxxx. tempore dñi Gregorij pape viij. anno eius. iij. Die ſecūda menſis februarij. Tyberis creuit vſqꝫ ad hoc ſignale Crucis; qđ adhuc videtur in prefata porta.

AD ſanctū Jacobū in medio vie ſancte ad ſanctum Petrum: ⁊ caſtelli ſancti ange li. hic dicit̃ eſſe lapis ſupra altare ſupra quē oblatꝰ fuit xp̄s in tēplo; qñ Symeon eū ſuſcepat in vlnas ſuas dicēs. Nūc dimittis ſeruū tuū dñe ⁊c.

Siſtitur in templũ puer ꝛ Symeonis in vlnas
Accipitur cui danda quies nam lumina ſerui
Cõſpicere deũ clarum iubar omnibus oꝛtum.

AD ſanctam Katherinam non remote de platea ſancti Petri. Hic fuit clauſtrum niu lierum. Item eſt de oleo quod de ſepultura ſan cte Katherine fluxit. Etiam de lacte quod loco ſanguinis fluxit de ſancto coꝛpoꝛe eius quando decollata fuit.

AD ſanctum Spiritum eſt hoſpitale in quo fiunt magne elemoſine ꝛ miſericoꝛdie ope ra infirmis. Etiam omnes oꝛphani infantuli con gregãtur ibi ꝛ nutriuntur. Quod hoſpitale Six tus papa. iiij. de nouo a fundamento maximis ſtructuris renouauit: magnamqꝫ confraternita= tem in eodem oꝛdinauit; ad quam ipſe ſe manu ſua pꝛopꝛia cum plurlbus Cardinalibus inſcri= pſit. Et conceſſit omnibus ꝛ ſingulis qui intrãt ꝛ ſe ad eandẽ confraternitatẽ inſcribi faciunt: ꝙ eligere poſſint Confeſſoꝛem idoneũ qui eos ab ſoluere poſſit ab omnibus peccatis: etiam a caſi bus papalibꝰ Sedi apoſtolice reſeruatis ſemel in moꝛtis articulo; ꝛ in vita totiens quotiẽs fue rit opoꝛtunũ: vt plenius continetur in quadam

bulla desuper confecta. Estq; proxima die dñica 53
Antonij: & Penthecostes ibi statio & indulgentia. Est ibi brachiũ sancti Andree. Digitus sancte Katherine: qui clare in vna monstrantia videri potest. Et plures alie reliquie.

In capella Campi sancti. Hic sepeliuntur omnes peregrini & pauperes cuiuscunq; generationis.

Ad sanctum Pancratium per portam Auream extra muros transtyberim. Ista ecclesia circũquaq; porphireticis lapidibus satis pulchre est decorata. Sunt hic recondita corpora infrascripta videlicet Sub altari maiori requiescit corpus sancti Pancratij episcopi & martyris & corpus sancti Pancratij Militis & martyris sub altari quod est a capite huius ecclesie: & ad dexterã requiescit corpus sancti Victoris martyris; vnde dicebatur ecclesia sanctorum Victoris & Pancratij martyrum. Sub altari quod est in medio ecclesie requiescũt corpora sanctorum martyrũ Malchi & Madiani. Corpus sancte Gotheris virginis. Item in ea permanet nobile Cimiterium nominatum Calcopodij presbiteri & martyris. In quo quidez cimiterio est sepulchrũ

beati Calixti pape ꝛ martyris : in quo permāſit
per multos annos corpus eius. Demū tranſla
tum eſt ad ſanctā mariam tranſtyberim: ꝛ Cano
nici ipſius eccleſie quotidie faciunt cōmemoratio
nem de eo. Iuxta quam eccleſiam ſancte marie
videlicet verſus portam Portueñ. eſt proxima
eccleſia ipſius ſancti Calixti. Eccleſia vero ante-
dicta ſancte marie per ip̄m Calixtum conſtructa
fuit. Requieſcunt inſuper reliquie ſeu corpa ſan-
ctoꝝ martyrum ꝛ virginum in predicta eccleſia
quoꝝ nomina ſcripta ſunt in libro vite. Que qui
dem corpora videri poſſunt manifeſte ꝛ tangi:
ſed nullatenus tranſponi : quia excōmunicatio
papalis eſt: niſi fiat ex ſpeciali licentia Sanctiſſi-
mi dn̄i noſtri pape : nec voluntate ip̄oꝝ mona-
choꝝ in eadem eccleſia ꝛ monaſterio perſiſten-
tium.

¶ Stationes in Quadrageſima.
¶ In die Cinerū feria quarta ad ſctām Sabinā
Feria quinta ad ſanctum Georgium
Feria ſexta ad ſanctos Joannem ꝛ Paulum
Sabbato ad ſanctum Triphonem
¶ Dominica pꝛima ad ſanctum Joannem in la-
terano: ꝛ ad ſanctum Petrum
Feria ſecunda ad ſanctū Petrū ad vincula
Feria tertia ad ſanctam Anaſtaſiam
Feria quarta ad ſanctam Mariam maioꝛem
Feria quinta ad ſctm̄ Laurentiū in paliſperna.
Feria ſexta ad ſanctos Apoſtolos
Sabbato ad ſanctum Petrum
¶ Dn̄ica ſecunda ad ſanctā mariā in nauicula
Feria ſecunda ad ſanctum Clementem
Feria tertia ad ſanctam Balbinam
Feria quarta ad ſanctam Ceciliam
Feria quinta ad ſanctam Mariā ad fontes olei
Feria ſexta ad ſanctum Vitalem
Sabbato ad ſctōs Petrū ꝛ marcellinum
¶ Dn̄ica tertia ad ſctm̄ Laurentiū extra muros
feria ſecunda ad ſanctum marcum
feria tertia ad ſanctam Potentianam
feria quarta ad ſanctum Sixtum

Feria quinta ad ſanctos Coſmã ⁊ Damianũ
Feria ſexta ad ſanctũ Laurentiũ in lucina.
Sabbato ad ſanctam Suſannam
¶ Dñica quarta ad ſctãm Crucẽ in hieruſalẽ
Feria ſecunda ad quatuoꝛ Coꝛonatos
Feria tertia ad ſanctũ Laurentiũ in Damaſo
Feria quarta ad ſanctum Paulum
Feria quinta ad ſctũ Silueſtrum
Feria ſexta ad ſanctum Euſebium
Sabbato ad ſanctũ Nicolaũ in carcere tulliano
¶ Dñica quinta ad ſanctum Petrum
Feria ſecunda ad ſanctũ Gꝛiſogonum
Feria tertia ad ſanctum Quiricum
Feria quarta ad ſanctum marcellum
Feria quinta ad ſanctum Apollinarem
Feria ſexta ad ſctũ Stephanũ in celiomonte
Sabbato ad ſctũ Joannem ante poꝛtã latinam
¶ Dñica ſexta ad ſctũ Joannem in laterano
Feria ſecunda ad ſanctam Pꝛaxedem
Feria tertia ad ſanctam Pꝛiſcam
Feria quarta ad ſanctã Mariam maioꝛem
Feria quinta ad ſctũ Joannem in laterano
Feria ſexta ad ſanctã Crucẽ in hieruſalem
Sabbato ad ſctũ Joannem in laterano

¶ Dñica in Paſca ad ſanctã Mariã maiorem
Feria ſecunda ad ſanctum Petrum
Feria tertia ad ſanctum Paulum
Feria quarta ad ſctm̃ Laurentiũ extra muros.
Feria quinta ad ſanctos Apoſtolos
Feria ſexta ad ſanctam Mariam rotundam
Sabbato ad ſanctũ Joannem in Laterano
¶ Dñica in albis ad ſanctum Pancratium

¶ Sunt etiam ſpeciales ſtationes in quadrageſima ad ſanctã Mariam de populo: omni die a medio quadrageſime vſq; ad octauam Paſce: aperitur ⁊ oſtenditur imago beate virginis. Item. xx. die martij eſt ad ſanctam Crucem in hieruſalem ſtatio. Iſto die poſſunt intrare mulieres capellam ſancte Helene: ⁊ non alio tempore per totum annum.

¶ Stationes poſt Paſca.

¶ Item in die ſancti Marci conueniunt omnes reliquie per totam Romam: ⁊ fit vna generalis proceſſio de eccleſia ſancti Marci vſq; ad ſanctum Petrum.
In ebdomada rogationũ fe. ij. ad ſanctũ Petrũ.
Feria tertia ad ſanctũ Joannem in Laterano.
Feria quarta ad ſanctã Mariam maiorem

¶ In die aſcenſionis dñi ad ſanctũ Petrum
Illo die oſtenditur oꝛdinarie vultus ſanctus
¶ In die Penthecoſtes ad ſanctum Petrum
Secunda Penthecoſtes ad vincula petri
Tertia Penthecoſtes ad ſanctũ Anaſtaſium
Feria quarta quatuoꝛ tempoꝝ ad ſanctã mariã
maioꝛem; ⁊ ad ſanctum Petrum
Feria quinta ad ſanctũ Laurẽtiũ extra muros
Feria ſexta ad ſanctos apoſtolos
Sabbato ad ſanctum Petrum
¶ Stationes quatuoꝛ tempoꝝ mẽſis ſeptembꝛi.
Feria quarta ad ſanctã Mariã maioꝛem
Feria vi. ad ſanctos Apoſtolos
Sabbato ad ſanctum Petrum
¶ Stationes in aduentu
Dñica pꝛima ad ſanctam Mariam maioꝛem
Dñica ſecũda ad ſanctã Crucem in hieruſalem
Dñica tertia ad ſanctum Petrum
Feria quarta quatuoꝛ tempoꝝ in Aduentu ad
ſanctam Mariam maioꝛem.
Feria ſexta ad ſanctos Apoſtolos
Sabbato ad ſanctum Petrum
Dñica quarta ad ſanctos Apoſtolos
In vigilia Natiuitatis dñi ad Mariã maioꝛem.

In die natiuitatis xp̄i in primo gallicantu ad ſan
ctam Mariam maiorem in capella ad Preſepe
dñi noſtri Jeſu xp̄i. Quam capellam mulieres
nunq̃ʒ intrant.
In aurora ad miſſam ad ſanctam Anaſtaſiam
Ad ſummã miſſam ad ſanctã Mariã maiorem
In die ſancti Stephani ad ſanctũ Stephanum
in celiomonte.
In die ſancti Joannis ad ſanctam mariã maio-
rem. et ad ſanctum Joannẽ in laterano: et ad ſan
ctum Silueſtrum. In iſto die oſtenditnr caput
ſancti Joannis baptiſte.
In die Innocentum ad ſanctum Paulum
In circumciſione dñi ad ſanctaʒ mariam ad fon
tes olei.
In Epyphania dñi ad ſanctum Petrum.
Dñica in ſeptuageſima ad ſanctũ Laurentium
extra muros.
Dñica in ſexageſima ad ſanctum Paulum
Dñica Eſto mihi ad ſanctum Petrum.

Finis.

Impreſſum Rome per Euchariũ Silber
dictus Franck. Anno. M.ccccc.ix.

D. J. All.mo et R.mo Sig.

Mio Col.mo il Sig.r Card.

34 .. 2 . 2 1 .

Ill.mo Sig.re

[illegible]

[illegible]

564,363

De minimis alter [illegible]

De minimis [illegible]

[illegible] ego [illegible]

VINCENZA